

VIII. évfolyam.

9—10. szám.

1934. május hó

**MÁKVAR
TANÍTÓJELÖLTEK
LAPJA**

© 1934. május 10. 1934

Szerkesztőbizottsági tagok :

Baja	Vargity Klára V. éves
Baja	Koszér Ferenc IV. éves
Budapest I. ker.	Balogh Béla V. éves
Budapest II. ker.	Sárközy Margit III. éves
Budapest VI. ker.	* * *
Budapest IX. ker.	* * *
Debrecen	Gulyás Anna IV. éves
Dombóvár	Berta Julianna V. éves
Eger	Varga Ilona II. éves
Eger	Merényi Hugó V. éves
Esztergom	Molnár Sándor V. éves
Győr	Bangha Kálmán V. éves
Jászberény	Kávási Ferenc V. éves
Kalocsa	Mózi Anna V. éves
Kalocsa	Wildmann Kálmán V. éves
Kisvárdá	* * *
Kőszeg	Fülöp István V. éves F482
Kőszeg	* * *
Nagykőrös	Kiss József IV. éves
Nyiregyháza	Nagy Márta IV. éves
Nyiregyháza	Kazár Gábor V. éves
Pápa	Gyenge Biró Lajos V. éves
Pécs	Pirghi István III. éves
Sopron	Szűts Klára V. éves
Szeged	* * *
Szeged	Kürthy Elemér V. éves
Székesfehérvár	Kucsera Zsuzsanna III. éves
Veszprém	Dobsa Julianna V. éves
Zalaegerszeg	Szalai Edit IV. éves

Kérjük a többi intézetet is, hogy a szerkesztőbizottsági tagok nevét szerkesztőségünkbe minél előbb szíveskedjenek beküldeni.

A kiadásért és szerkesztésért felelős: Horváth B. Kristóf.

MAGYAR
TANÍTÓJELÖLTEK LAPJA

MEGJELENIK MINDEN HÓNAPBAN JULIUS ÉS AUGUSZTUS KIVÉTELÉVEL

ELŐFIZETÉS: EGÉSZ ÉVRE 2.— P. EGY SZÁM 20 FILL.	FOSZERKESZTŐ: GAZSÓ ISTVÁN TÁRSZERKESZTŐ: VORÁK JÓZSEF	SZERKESZTŐSÉG: KIR. KATHOLIKUS TANÍTÓKÉPZŐ INT. UJSZEGED.
---	---	--

BÚCSÚ

Ismét vége van egy tanévnek.

*Megint elindul az öregdiákok meghatott sora. Búcsút vesz az Alma Matertől, amely tanítóné nevelte őket, rövidnadrágos kisdia-
kobból.*

Szép, de olyan egyszerű dolog ez.

Olyan természetes.

Ha kinőtt a szárnya a madárnak, kiszáll a fészekből és az új tavaszban magának készít fészket.

(Kicsit irigyeltük is a ballagókat, amikor sorfalat álltunk és néztük csillogó szemüket, komoly arcukat. Minek sírni? Minek elérzékenyedni? Most kezdődik az élet! A szabadság!)

* * *

De most mi ballagunk!

Mi búcsúzunk!

És a mi szemünk is megtelik könnyel. Szavakat keresnénk, de csak a diáknőta édes-bús dallamába, sokszor elmondott, de most mégis többet jelentő szavaiba kapaszkodunk:

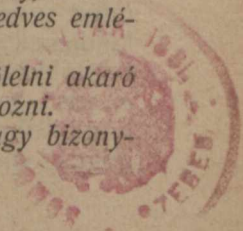
Isten veletek cimborák!

Egy baráti ölelés még és elválunk azoktól, akikkel öt évig együtt dolgoztunk, örültünk. Elválunk a nyomunkba lépő diáktársaktól.

Olyan szép most visszatekinteni az elmúlt öt esztendőre. Az apró keservek, melyek most a távolból olyan kicsinyiségeknek látszanak, mily nagy problémák voltak akkor. A sok diákélmény, a sokszor nehéz munkavégzés: milyen érdemes volt! Milyen kedves emlékek ezek most!

A visszaemlékezés, a búcsúzás az egész világot átölelni akaró hangulatba ringat. Milyen szép élni! Érdemes volt dolgozni.

Csak az immár kinyílt kapuk mögött van nagy, nagy bizonytalanság. A jövő. Az élet...

Megszoktuk már hallani, de tapasztaltuk is, hogy nem kényeztet. Nem lehet gondtalan diákossággal átmosolyogni, mint az iskola vakációikkal, izgalmas napokkal fűszerezett éveit.

Mégsem félünk nekimenni! Nem félünk attól, hogy dolgozni kell, mert dolgozni akarunk. Nem félünk megpróbáltatásaitól, mert nem akarunk félni, hanem ifjuságunk fiatalos, tüzes lendületével győzni akarunk. És győzni fogunk.

Egymástól ezzel az igérettel válunk el.

Akik még maradnak, azoknak pedig azt tanácsoljuk, hogy legyenek jó diákok, örökké nevetőszemű, rugalmas kedélyű fiatalok, akik a munkát soha nem ernyedő testi és lelki erővel győzik.

* * *

Búcsúznak a Laptól is. Búcsúznak munkatársaitól, barátaitól. Búcsúznak de szellemét, mely összetartásra, egymást támogatásra biztatott, mindig megtartjuk.

Átadjuk a vezetést az utánunk következőknek.

Megköszönök most minden jóakaratot, mellyel munkánkat eredményessé tenni segítettek. Megköszönök minden munkát, minden támogatást.

Azt a célkitűzést, amivel az év elején megindultunk, igyekeztünk megközelíteni. Ha valaha volt meg nem értés köztünk, most felejtsetek el. Az irányításban mindig a legjobb szándék vezetett.

A távozókat arra kérem, hogy ne felejtsek és ne kicsinyeljék le a munkát, amit Lapunk keretein belül végez a törekvő tanítójelölt gárda.

Akik pedig továbbra is diákok maradnak, vigyék tovább a zászlót azzal a kitartással, azzal a lelkesedéssel, ahogyan mi vittük.

(Főszerkesztő.)

Címképünkhöz!

Az idén 250 esztendeje, hogy De La Salle szent János megalapította a modern értelemben vett, — gyakorlóiskolával kapcsolatos — tanítóképzőt. De La Salle szent János előkelő reimsi család elsőszülött gyermeke. Papi pályára lép, hamar szülővárosa kanonokja lesz. A szegény iskolák alapítását elősegíti, később egészen ezeknek szenteli életét és 1682-ben megalapítja a Keresztény Iskolatestvérek szerzetét. A szép eredmény, amit az iskolatestvérek iskoláikban értek, arra indította a falusi plébánosokat, hogy De La Salletől tanítókat kérjenek. Ő azonban nem akarta tanítóit egyenként falura kiküldeni, azért kérte a plébánosokat, hogy küldjenek hozzá falvaikból derék fiatalembereket, kiket ő majd tanítókká képez. Ezek számára alapította meg tanítóképzőjét. Ez az első tanítóképző Európában, melyről a neveléstörténet tud. E jubileum alkalmával közöljük Lapunk címlapján a nagy pedagógus képét.

Öt évnek távlatából

Azoknak, akik akarnak

Matos Gizi tanítónőjelölt, Kalocsa

Mintha csak tegnap kezdtem volna, de mintha ezerévre tekinténék vissza! Mennyi könny, bánat és mégis mily sok a kedves emlék! Hányszor mondtam nehéz napjaimban, hogy soha nem fogok már megszabadulni az iskolából és most, közvetlenül a cél előtt, amikor már itt állok az életkapuban, megdőbbenve figyelem szorongó szívem szavát.

Úgy visz az idő előre, mindig közelebb az élethez és belülről valami úgy húz, úgy késztet, hogy visszanézzek eddigi életem legszebb, leggazdagabb ötévére. Sok a dolgunk, nehéz a munka, alig van időnk megállásra, de nem bánom! Soha nem tudom eléggé meghálálni az Istennek, hogy tanulhattam, hogy egy kicsi kis bepillantást engedett az Ő nagyszerűen főséges világába. Hogy meghívott engem lélekmunkásnak, s hogy megadta a lehetőségét annak, hogy kövessem szavát. Maradhattam volna, mint ezer és ezer nőtársam, egyszerű munkában, lehettem volna a tülekedő tömegnek egy eszme nélkül harcoló tagja: és lettem az egész világ birtokosa, a lelkek munkása, vagyok az Isten munkatársa.

Öt évvel ezelőtt, hogy beiratkoztam a képzőbe: nem ismerem a pályát, amelyet választottam. Nem tudtam, hogy hivatás és hivatás közt óriási különbség van. Én csak tanítónő akartam lenni, mert mindenki ment valahová a polgári után. Nekem ez látszott a legkényelmesebbnek. Ilyen gondolattal, illetőleg gondolat nélkül kértem a fölvételt. Megijedtem kicsit, mikor megtagadták. Bűnöm az volt, hogy átléptem az intézeti szabályokat, mivel többször megjelentem a prepák táncanfolyamán. Először felfortyan-

tam, azután a világ legfájdalmasabb könnyeit ontottam, mert ártatlannak éreztem magam és az ellenem indított eljárást a legnagyobb igazságtalanságnak. Talán egy kicsit igazam is volt, ha nem is olyan túlzott mértékben, mint ahogy én gondoltam. A fölvetelre harminchatan jelentkeztek és pont nekem kellett tűzpróbát kiállanom. Erre a kérdésre sokáig nem tudtam megfelelni. Most már tudom, hogy ilyesmi az étellel jár. Élet és szenvedés egyet jelent. Tudja az Isten, hogy melyik léleknek mi való, azt is tudta, hogy ilyen úton lehet csak egy közönyös lelket a hivatásáért lelkesülő, mindenre kész nevelővé formálni.

Az első képzős évem csupa csalódást hozott s a kellemetlenségeim okozóját meggyűlöltem, csak éllenségeimet láttam bennük, akik csak gáncsot keresnek. Nem vettek föl a kongregációba. Hogy fáj ez nekem! Fáj, mert a Szűzanya volt eszményem és főpártfogóm; fáj büszkeségemnek, mert én »akartam« lenni, elüljáróim pedig »nem akarták«, hogy legyenek. S miért? Azt mondták: mert sokat vagyok fiúkkal. Hogyne sértette volna ez hiúságomat! Hargoztattam is lépten-nyomon, hogy ez csak irigység: mert nem én megyek a fiúk után, hanem azok jönnek utánam. Elpanaszoltam egy jó páternek is a keservemet és akkor sehogyszem értettem vigaszát: »Csak annál inkább kell szeretnie a jó Szűzanyát!« Ma már értem és örülök, hogy így történt. E nélkül talán nem is tudnék így ragaszkodni a liliosos zászlóhoz és nem találtam volna meg oly sokszor nyugalmam az Ő oltalmában. Az év befejezése is méltó volt a bekezdéshez. Én, aki elemiben, polgári-ban s a képző első osztályában is jeles tanulónak tudtam magam, a bizonyítványomban három kettőst is kaptam. Ez igazán sok volt! Erre tényleg el kellett ájulni. Mert mégis csak váratlanul ért a megalázás. Most, csak mosolyogni tudok rajta, annál is inkább, mert egy akkor jelentéktelennek látszó esemény, most mindig kellemesebb emlékként él lelkemben. Ugyanis másodszori elájulásomnál, — ami a főtca kellős közepén történt, annak hallátára, hogy három és nem 2 kettősöm van — egy kedves kiscserkész-prepa — harmadéves volt — hozzám futott és első segélyben akart részesíteni. Bátor feilépéséért most, (akkor ugyan nem!) csak elismerésem tudom kifejezni. De lassankint beletörődtem kettőseimbe. Kezdtém belátni, hogy egy bizonyítvány nagyon kis pont a nagy világban.

Ezután következett életem legszebb éve. Egy kicsit túl voltam az éretlenségen, anélkül, hogy teljes mivoltában fölfogtam volna az életet. Ezt az évet, ha költő lennék, virágnyelven énekelném meg, ha festeni tudnék: az ég tiszta, színében s a föld remek tarkaságában örökíteném meg. De így, mivel semmiféle művészi hajlalom nincs, ezt a gazdag évet, mint mostani kialakult jellemem főeredőjét, érzem mélyen szívembe rejtve. De jó, hogy ez is volt! Milyen gyönyörű mesét szőttem, gondtalanul a legszebb álmom álmodtam. Úgy éreztem, hogy az egész világ énértem van, hogy én boldog legyek. Hányan álltak körülöttem, lesve min-

den gondolatom! Áldja is meg az Isten gondos szülőimet, szerető testvéreimet, akik megkönnyítették életemet, és fizessen az Ég azoknak is, akik boldogságomat elősegítették. »Igy« már soha többé nem leszek boldog, mert ehhez az kell, hogy ne ismerjük az embereket. Pedig már tudom, hogy az élet »csókos ajka alatt kígyóméreg lappang«. Megértem az emberek közti nagy félreértéseket: hiszen aki a legpuhább szőnyeget teríti lábunk alá, az a legpokolibb ellenségünk és aki szemünkbe mondja gyengeségünk, az a jóbarátunk. Hogyan tudnának az emberek hátatfordítani annak, aki a szépet mutatja és rámosolyogni az igazra! Én sem tudtam, de megtanultam! Úgy kellett lenni, hogy egy valaki megmutassa nekem az élet minden eszményi szépét és ugyanaz földözö föl előttem az emberi lélek sötét útjait. Nem csoda, hogy pesszimistává lettem, hogy nem izlett a tanulás; hiszen nem volt miért élni, az Isten nem segített és az emberek is a legjobb szándékukat törik le. Így gondoltam. Most tudom csak, hogy akkor volt hozzám legközelebb az Isten és akkor voltak hozzám legjobbak az emberek, mert megmutatták igazi arcukat. Megtanultam, hogy tanulmányozni, ismerni kell az embereket, nemcsak a velem való kapcsolatukban, hanem tőlem függetlenül; megéreztem, hogy a közösségnek csak egy tagja vagyok s rajtam kívül milliók vannak örömben, vagy bánatban. Kezdtém megnyugodni.

A bizonyítványom színjeles volt, de már nem ajultam volna el kettősökért sem! Az élet, illetőleg az élet végén Isten írja meg a megérdemelt bizonyítványt. Sokat változtam. Tanáraink is mondogatták, hogy letettem nyegleségemet, szelidebb lettem. Nem hittem el ugyan soha, hogy büszke vagyok, de éreztem, hogy befelé nézek inkább és a szíveket, lelket kutatom, az arcokon keresztül. Sokáig, nagyon soká tartott önnevelésem, h de végre is elértem azt hogy csalódásaimra derült lélekkel tudtam visszagondolni. Sok kicsi, keserű megbántás beláttatta velem, hogy a rosszból is lehet a lélek számára ezer jót kihalászni.

Bekerültem a gyakorlóba. Gyerekek közt éltem, figyeltem őket, mind nagyobb érdeklődéssel, és köztük jöttem rá arra, hogy nekem a gyermek: hivatásom, hogy én szeretem őket és lelkemben őrzöm ártatlan arcocskájukat. És világosan láttam, hogy az életnek gyönyörű drágakincseit sohasem tudtam volna kibányászni előző csalódásaim nélkül. Ezek tettek fogékonnyá. Fölemeltem a lelkem Istenhez, aki magához ölelt és megadta életprogramom. Azóta kísérom: hit, bizalom, harmónia, hűség. Megpróbáltatásaim azóta is vannak, az én életem nem is lesz soha könnyű, de hiszek az isteni Gondviselésben, aki a rosszat is jóra tudja átváltoztatni és tudom, hogy mindig úgy jó, ahogy ő akarja. Ezért tudok sötét percemben is imádkozni, ez teremti meg lelkemben a harmóniát és ez segít, hogy hű maradjak elveimhez.

Mennyi minden kell ahhoz, hogy az ember megtanuljon jól élni! És ezt nem lehet mások példájából egészen elsajátítani, ideátélés, megtapasztalás kell és akarat az önnevelésre. De ez nem

jeleni közel sem azt, hogy evvel sikerül elkerülni minden kellemtelenséget. ó, nem!

Hogy fölvértetem a lelkem és mégis nem is olyan régen — már V. éves voltam — s majdnem összetörtem. De nem hagyott az Isten! Megaláztak nagyon, pedig már büszke sem vagyok, csak érzékeny a lelkem és rezonál minden kis hatásra. Nem is lehet ez másképp annál, aki nagy optimizmussal indult el, akit megpróbáltatásai épp ezért a legsötétebb pesszimizmusba kergettek és aki erős küzdelem árán jutott el a világnak Isten szerinti fölfogásához. Olyan közel van még hozzám ez újabb megpróbáltatás, nem tudom megítélni, miért kellett így történni, de nem zúgolódom, az Isten tud róla és így van jól. Csakhogy a félreértés mindig fáj. És engem az osztály előtt értettek félre, akit máskor tanárok megbecsülése kísért, és mellettem kitüntették azt, akinek jellemét kellene megvizsgálnia. Könnyes szemmel gondolok vissza és mégis, nem szeretném meg nem történtté tenni.

Engem az Isten formált, alakított erőszakkal, hogy boldogtalan ne legyek. Milyen makacsul ellenálltam, hogy hadakoztam, méltatlankodtam: mindig csak én, másnak semmi baja soha! De nem felelt az Isten és így nem feelve hallgatott meg mégis legszeretöbben. Elkészültem az életre, készen vagyok a munkára. Nem megyek üres kézzel: eszmék hajtanak, s szívemben béke honol, mert Isten kísér az úton!

Apámhoz

Szűts Klári tanítónőjelölt, Sopron

Kitől mindig jót és szépet láttam.	Ki fáradsz, dolgozol, robotolsz naphosz-
Aki megvédelmez az élet zajában.	[szat,
Ki örködik felettem éber tekintettel:	Hogy a lét hidegét házunkról eloszlasd,
Te vagy jó Apácskám. tele szeretettel.	Ki kenyérünk keresed munkás két ke-
	[zeddel:
	Te vagy jó Apuskám tele szeretettel.

Búcsúzás

Balogh Béla tanítójelölt, Budapest

Madárdalos, orgonaijlaltos, ragyogó-kék egü tavasz... Mosolygós, gondtalan gyermekarcok, csilingelő gyermekkacagás... Boldog diákévek... eszmények, ideálok, szép remények...

Szeretném a bolondos tavasz összes harmatos orgonáját összeölelni a mosolygó gyermekarcokkal és keblemre szorítani, befúrni fejemet a virágok közé és szívni, szívni az illatot... szüntelenül madárdalt és gyermekkacagást hallani... Tekintetünket a

ragyogó kék égre emelni, orcánkat a csókos, pajkos tavaszi nap-sugárban fűrösztetni s orgonástól, gyermekestől, madárdal és gyermekkacagás közt a szeplőtlen kék égbe emelkedni. Emelkedni egyre feljebb az örök fehérségbe, az örök kacagásba, az örök ifjúság tüzes, szeplőtlen, ideálokat, eszméket túlszárnyaló birodalmába.

Szeretném keblemre ölelni az egész világot, egyetlen szipantással kiinni a tavasz bódító illattengerét, megölelni mindenkit: öreget, fiatalt, vidámat, búskomort... Örülj!... Hiszen tavasz van!... Örülj, hiszen élünk, élünk... szívű csak tele tüdődöt a tavasz éltetadó illatával!...

*

Ilyesféle érzések dúlnak sejtelmesen a lelkemben az utolsó diáktavaszon. Talán azért, mert érzem, hogy nemsokára elszakadok a szívemhez forrt gyermeklelkektől; búcsúznunk kell egymástól, azoknak, kik öt nehéz és küzdelmes éven át ióban-rosszban testvérekké lettünk. Búcsúznunk kell attól az otthontól, mely annyi szeretettel, gyengédséggel és okos szigorúsággal emberekké, magyar emberekké, magyar tanítókká nevelt bennünket. Igaz, hogy lesznek más gyermekek, kikre bőven pazarolhatjuk szeretetünket, igaz, hogy lesznek más barátaink; de mégis ezek a virágbimbók azok, amelyen a virágnylást tanultuk csodálni, amelyen a virágillatot tanultuk szeretni és akiken próbáltunk behatolni a sejtelmes, csodálatos gyermeklélek titkaiba. Lesznek barátaink is, de nem olyanok, mint akikkel a telejthetetlen diákéveinket töltöttük, mert azok az évek, azok a napok, azok a boldog, jókedvű, játékos órák nem jönnek vissza többé soha. Az élet küszöbén vagyunk, nemsokára átlépjük azt és nem lesz olyan gondos közös édesapánk, ki szeliden karonfogjon, vagy, ha kell, vasmarokkal megragadjon, ha az élet göröngyös útjain a tévelygés ösvényére lépni akarnánk.

Nemsokára itt lesz az a felejthetetlen nap, mikor az alsóbb évesek sorfala közt fogunk szívbemarkoló, bús zeneszó mellett elballagni és kezet szorítani mindenkivel. Ez a kézszorítás hangtalanul ezt súgja: »Szorítsd, pajtás!... Dolgozz, pajtás!... Tarts ki néhány évig!...«

És a falak bánatosan zengik vissza: »Ballag már a vén diák!...«

*

Olyan jól esik érezni és viszonzni az apró udvariasságokat... olyan jól esik hallgatni esténként a folyosón karonfogva sétáló osztálytársakat: Azért mégis csak szép öt esztendő volt... Mégis jobban volt itt nekünk, mint majd lesz odakint... Mindenki érzi, hogy jön az elválás pillanata és mindenki kellemessé, felejthetetlen kedvessé akarja tenni az utolsó napokat.

De mielőtt elsírhatnánk szívből kibugyanó búcsúkönnyeinkeket, át kell esni egy nagy erőpróbán. Még mielőtt Istenhözadót mondánánk az Alma Maternak, erőnk utolsó megfeszítésével dolgoz-

nunk kell. És ez a munka és ez az erőpróba nagy és komoly, végtelenül komoly, mert az élet munkája is nagy, komoly, végtelenül komoly, kegyetlenül komoly.

Az élet kapujában vagyunk... De mit hoz a jövő? Bármit is rejteget számunkra, nem szabad már a kezdet kezdetén csüggednünk. Fiatalos, tüzes, ifjú lélekkel nézzünk szembe a százarcú élettel és ne hagyjuk magunkat megrémíteni! Majd sikerül!... De várni?... Igen. Várni és dolgozni. Legértékesebb éveidet használd fel örképzésre, olvass, tanulj nyelvet, szerény keretek közt szórakozz. És ha lelkedben felébred az a keserű tudat, hogy nincs állásod, gondolj azokra, akiknek a leghalványabb reményük sincs az elhelyezkedésre.

Hogy mindig boldog tudj lenni, nézz fölfelé, mindenben keresd a szépet, a jót, az eszményit, magad is törekedj minél magasabbra! És ha életedben nem minden sikerül, úgy, amint szeretnéd, akkor nézz lefelé és adj hálát az Istennek, hogy neked még mindig jobb sorsod van, mint a nálad szerencsétlenebbeknek.

*

És ha majd talán — ne adja Isten — az igazságtalan élettől összetörve, az aljas élettől megcsúfolva, megpofozva, embertársaidbar hitedet elvesztve, önmagaddal is meghasonlasz, vedd körül magad szelid ibolyákkal, fehér liliumokkal, fésző rózsákkal és hagyd, hogy azok lelkedet simogassák, hogy kacagásukkal elűzzék a gondot és mosolyt csaljanak ajkadra. Csodáld őket, rajtuk keresztül esodáld az örök Szeretetet és ha lelked felolvad ebben a világtárogó nagy érzésben, bőven megnyerted, amit elvesztettél.

Együtt

Kávási Ferenc tanítójelölt, Jászberény

Új tavaszi reggel mosolygott le reánk.	Összekötött a mult szenvedéssel, búval,
Új az élet, a vágy, de régi az imánk.	Az álmunk is egy volt, telve vággyal.
Új, mámoros a dal, mit a szellő da-	[csókkal ;
[lol...]	Daloltunk, ha feszült keblünk ifjú húrja :
Két ifjú vadgalamb, összebúg vala-	Zengett lantunk sírva, örömtől ujjongva,
[hol...]	S ha villámot szórt a dörgő ég felel-
Élet, kacaj, mámor, — minden új kö-	[tünk.
[röttünk !	Ha szivárvány hídja simogatja lelkünk:
Mi régiek vagyunk ; a zord télből jöt-	Mi együtt örülünk
[tünk,	És — együtt könnyezünk...
Mi együtt örülünk	
És — együtt könnyezünk...	

Magadon segítesz, ha pártolod lapunkat.

Tanítójelölt testvérem! Veled, vagy nélküled?!

Ildikó

Hegedüs Klári III. éves, Zalaegerszeg

— Ildikó kisasszony! Ildikó kisasszony! — viharzott végig a kiáltás a gyakorlósok folyosóján. A kicsi leányok szélvészéként rohantak az örökké mosolygó nagyleány, a »mesetündér« felé.

— Jók voltunk ám!.. . Marika is tudott felelni. Kezdjük már a mesélést! — kiabálták össze-vissza.

A koratavaszi napsugár is belopózott a folyosóra; csök-özönnel üdvözölte a gyermekeket; majd rátelepedett Ildikó aranybarna fejére, miközben a lány halkán mesélni kezdett:

— ...Hol volt, hol nem volt, nem is olyan messze, hanem a ti könyveitekben volt és most is ott van, halljátok csak tovább.

A tizenöt kisleány csendbemerülve hallgatta »Betű kisasszony csodálatos kalandjai«-t. Néha fel-felhangzó, ezüstös kacagásuk szelíd harmóniába olvadt a mesélő leány dallamos, színes hangjával.

Most hirtelen két komoly ötödéves jelent meg a folyosó végén és érdeklődéssel néztek a kis csoport felé. Halkan kérdezte az egyik:

— Mondd, miféle erők rejtőznek ennek a leánynak a meséiben, hogy úgy elbűvöli velük a gyerekeket?

A másik lelkesen magyarázta:

— Fiam, ez a lelkével mesél. Közben tanítja, javítja a gyerekeket. Nem vetted észre, hogy mennyivel jobbak még a másodikosok is, mióta Ildikót hallgatják. Szinte nem is közénk való ez a leány... Nézd, hát nem olyan, most, mint egy angyal?

A regélő leány felé tekintettek: Ildikó két szösze leánykát tartott átölelve; vékony alakját aranyfátyolként vont a nap sugárkévéje. Értelmes sápadt arcából kiragyogó sötét szemei a gyermekek tiszta tekintetét tükrözték vissza. Türelem, jószág, megértés volt egész lénye.

Az előbbi ötödéves, Etelka, megrázta a fejét:

— Ez a gyerek beteg lesz, meglátod. Lázasnak látszik...

Jó szeme volt Etelkának. A negyedik osztály eminensét valóban belső láz emésztette. De Ildikó hősiesen küzdött ellene. A hosszú úton hazafelé biztatta, bátorította önmagát:

— Nem is fáj semmim. Hogy szúr a hátam? Hát, igen, tegnap is sokáig dolgoztam a tanítási tervezeten. Csak egy kicsit megfáztam... Hát, persze, mert esett az eső és lyukas a cipőm talpa. De először öcsiét kellett megcsináltatni. A gimnázium messzebb van, mint a zárda... Órát adni pedig el kellett mennem. Muszáj volt... A pénz, pénz...

Közben olyan gyorsan gyűltek a B-listás Harmath-család kis

kenyérkeresőjének arcára a lázrózsák, mint a nyári égbolton a viharfelhők.

Otthon ragyogó arccal fogadta az anyja, de hirtelen elkomolyodott, mikor leánya arcára nézett.

— Jaj, szivem, te beteg vagy! — aggodalmaskodott a törékeny kis asszony.

— Dehogy, anyu. Semmi az egész — felelte. (Nem, nem szabad megtudnia, hogy fáj. Hiszen annyi gondja van...) Inkább mondd, miért csillogott a szemed előbb? Mi történt? Valami jó ujságot akarsz közölni?

— Kettő is van! — lelkendezett anyu helyett Öcsi. — Először a kisebb értékűt mesélem el. Figyelj csak!

— Magyar órán tanítómesét kellett mondanom. És én a te műveddel szereztem egy jelest. A tanár úrnak nagyon tetszett és megkérdezte, hogy ki írta. Hát én büszkén rávágtam: a nővérem! Most jön a szenzáció. A tanár úr bejelentette, hogy vasárnap ellátogat hozzánk, illetve hozzád, egy kis irodalmi csevegésre! Na, mit szólsz hozzá? — kiabálta dagadó önérzettel Öcsi.

Ildikó arca bíborra gyúlt. Végtelenül boldognak érezte magát, hogy a fiatal tanár, aki már neves író, így kitüntette őt.

— Jaj, csak a hátam ne szúrna — keseregte magában.

— És a másik hír? — kérdezte, ráfüggesztve szemét anyja arcára.

— Képzeld, aranyom, apu állást kapott! Itt a levél...

Ildikó lelkében ellanyhult a feszültség. Fáradtan hajtotta fejét a kicsi asszonyka vállára. Megremegett.

— Most már beteg lehetek, ugye anyu?... — súgta bágyadt mosollyal. — Megszüntem kenyérkereső lenni... Ugye édes, nagyon örülsz?...

...Azóta hat, nyolc, tíz nap is elsuhan. A kis gyakorlósok hiába várták a »mesetündért«. Nem jött. Mikor végre megtudták, hogy beteg, nagyon beteg, elhatározták a kicsinyek, hogy elmennek hozzá és megmondják neki: olyan unalmasak a »nagy tízpercek«, mióta Ildikó kisasszony nem mesél nekik. És még sok-sok mindent, amit csak neki lehet elmondani...

Ildikó osztálytársa, Magda vezette a tizenöt apróságot Harmathékhoz. A gyermekek lábújjhegyen léptek rég nem látott kisasszonyuk ágyához. A nagybeteg leány szemeiben felcsillant a szeretet, a hála lángja, mikor megpillantotta elfogódott »báránycáit«.

— Szervusztok, gyerekek! Örülök... nagyon örülök, hogy eljöttetek... — suttogta erőtlenül. — Hát hiányoztam nektek? Ugye kíváncsiak vagytok a múltkor félbeszakított mese végére? — kérdezte, fejét kissé oldalra fordítva, a gyermekek felé. — Ha akarjátok, most befejezem.

Hogy akarták-e? Odakuporodtak az ágy szélére, némelyik a szőnyegre telepedett és lázasan várták »Betű kisasszony csodálatos kalandjai«-nak végét.

Harmathné könnytől fénylő szemekkel nézte és figyelmeztette a beteget:

— Ne erőltesd meg magad, Ildikóm...

Fuldokló köhögési rohammal fejezte be meséjét a leány.

A gyerekek örültek a mesének. Nem érezték meg a végnek, a mesét befejező halálnak fagyos lehelletét... Értelmetlenül álltak a túlvilági, boldog mosolyt kifejező, elnémult ajkak fehérsége mellett. Azt gondolták, csak mély álomba merült... Igen, mély álomba, melyből nincs felébredés...

*

Nagy cseppekben kezdett peregni az eső, mikor a tizenöt kislány az utcára lépett. Csak itt az utcán, feszült arcocskájukra valami ismeretlen rémület és csillagszemükben kétely tükröződött: Jaj, láthatják-e még Ildikót?...

Igy mentek összeogózáva a hűvös, áprisi délután. Kicsiny szívük fájdalmas sejtéssel dobogta:

— Ildikó angyal lett... Ildikó kisasszony nem mesél többet soha, soha...

A tavasz

Kotsis Eta tanítónőjelölt, Zalaegerszeg

Az égen gyorsan szálltak tova az ezüstös báránnyelűk. Madár dalolt a fán, ezer kis bogár zümmögött a virágos pázsitban. Dalolt minden, s ez a dal a természetnek, a gyönyörű májusnak a dala volt. Tavasz volt mindenütt. A tavasz lehellelte símogatót végig minden kis rügyet, felcírógatta a szíveket.

A virágok egymással versenyeztek, hogy ugyan melyiknek szebb a ruhája? Ugy látszott, mintha mindig tavasz lenne, s a természet sosem fogja levetni gyönyörű köntösét. Az akác is bontogatta fehér fürteit. Akácvirág! Mennyi álmot fűződik hozzád, mennyi sóhaj, mennyi remény várja még beteljesülését!

Az égen egymást űzte a sok apró felhő. Mosolygott minden.

A virágos réten, kéz a kézben, — mintha nem lenne rajtuk kívül senki — gázolt két gyermek. Arcukon mosoly, szívükben a boldog béke és szeretet, kezükben sok apró virág, amit útközben szedtek össze.

— Piszta — szólta a kislány és megálltak egy pillanatra — ülünk le. Fonjunk toszójút!

Pista, a nagyobbik, ránézett a kislányra és mint akinek semmi kifogása nincs ellene, röviden ráhagyta:

— Ha te is úgy akarod.

Kiválasztották a rét legszebb helyét, ahol legtöbb a gyermekláncfű, pipitér, A kislány ölébe rakta virágait. Gondolkodott...

— Ennyi nem elég, Piszta! Ebből csak neted tudnét toszójút fenni. Menj el és szedj még vijágot!

Pista parancsnak vette a kislány óhaját és ment az erdő felé, az akácosba, hogy koszorúra valót szedjen.

Tarka pillangók röpködtek virágról-virágra. Évike pedig kötötte a koszorút.

— Pisztié lesz a sárga, enyém majd a fehér — gondolta magában.

Pisti szorgalmasan kutatott a virág után. Csalta az akácos.

— Ennek majd biztosan megőrül Évike! Viszek neki — gondolta. Kis kezével buzgón tördelte az ágakat. Hiszen Évikéé lesz, akit legjobban szeretett. Ők sohasem vesztek össze. Már azt is megbeszélték, hogy Pista, ha nagy lesz, orvos lesz, Évike meg tanítónéni... Aztán Pista eljön Éviért és elveszi feleségül, mint azt a mesében olvasni szokták. Pista öltre fogta a sok letört virágot és vitte, vitte a kislánynak.

— Nézd, Évi, mennyit szedtem! Ez mind a tied!

A kislány boldog mosollyal szemlélte a sok fehér virágot.

— Igazán, az enyém? — S kis kezeivel tapsolt örömeiben. — Akkor ebből mindből toszójú lesz. Piszta te is segíts nekem. Előbb készen leszünk.

A gyerekek egymás mellé kuporodtak. Folyt a munka.

— De szépek ezek a vijágok... Ugye, mindig ilyen szépek majadnak

— Nem, Évike. Ha elmúlt a tavasz, elhervadnak, lehullanak és csak jövő tavasszal lesz megint ilyen szép virág.

— Káj, — válaszolt a kislány és hosszan elgondolkozott... Kis kezével babrálta a virágot, de az esze nem ott járt. Talán azo gondolkodott, hogy miért kell elhervadni a virágoknak, mikor azok olyan szépek. Miért nem lehet mindig tavasz?...

— Jaj! — sikoltott fel Évi. — Jaj, az újjam!

— Mi történt, Évi? — hajolt oda Pisti.

— Nézd — súgta a kislány és kezét mutatta a fiúnak.

— Mit csináltál?

Az akác! — villant meg a fiú anyában. A tüske sértette meg Évi kezét.

— Várj, bekötöm! — Elővette zsebkendőjét és mint aki nagyon ért a dologhoz, ügyesen bekötötte a beteg kis kezét.

— Fáj? — kérdezte szomorúan. — Ne sírj, majd meggyógyul. Ugye, már nem is fáj annyira?

Évi még szífogott egy kicsit. A tüske elég mélyen felhasította az újját, de már nem fáj. No, meg szégyelte magát a fiú előtt. Beteg újjával nem folytatta tovább a koszorú kötést. Pista fejezte be. Ő már jobban vigyázott, hogy a tövis meg ne sértse. Tudta, hogy a szép akácon tüske is van, ami sebez.

A nap már nyugovóra hajlott. Lassan ereszkedett alá bibor sugárjai megaranyozták az eget, földet. A két gyermek is elkészült. Koszorús fejjel mentek haza. A bokáig érő fűben, mint a jó Isten legszebb két virága, angyalkája. Gyermeki lelkük még nem tudta, hogy mi az élet. Tavaszt szerettek volna, örök tavaszt és olyan virágot, olyan fehér akácot, amin nincs tövis és ami nem hervad el soha...

II.

Sok tavasz múlt már el azóta, amióta Évi kezét megszurta a tövis. Az akácok is sokszor nyílottak, de a réten minden olyan, mint volt, csak talán a fák lettek terebélyesebbek, és a sövény lett magasabb.

Most is olyan kék az ég s a magasban ezüstös felhőfoszlányok incselkedve kergetik egymást. A kis pacsirta hódoló imát zeng a vetés felett. Élet van mindenben. A madárdal s a halk akácsuttogás fenséges harmóniába olyad össze.

Az akáccal szegett úton megvillan egy kékbabos ruha. A fordulónál már kiér a tisztásra. Nem egyedül van. A leány, mint régen, most is virágot tart kezében, vigyázva, mintha egy drága kincs lenne. A fiú is alig változott, csak valami szokatlan ború tükröződik vissza arcán.

— Évi, — szólt lehangoltan, — nem hisz most sem nekem? Igaz, hogy a távolság nagy volt közöttünk, de én egy pillanatra sem feledkeztem meg Magáról és arról az ígéretünkről, amit még kiskorunkban egymásnak tettünk.

— Nézze, Pista, azóta sok év elmúlt már és felejtsük el azt, amit meggondolatlanul egymásnak ígértünk. Azóta sok minden történt. Emlékszik, amikor kérdeztem, hogy mindig nyílnak az akácok? Maga tanított meg arra, hogy itt a földön minden mulandó... Maga követte hívatását... És is...

— Igen. De emlékezzék csak arra, amikor bekötöttem kis kezeckéjét!... Kérem, ne akarjon most Maga sebet ütni rajtam. Ne utasítson vissza. Boldogok leszünk, mint két gerle, fogunk élni... Évi, magától függ...

Évi, mintha oda se figyelne, a virágokkal volt elfoglalva. Most odaértek arra a helyre, ahol valamikor a rét virágaiból fonták a koszorút. A poros úton gyors léptekkel sietett két gyerek az Akác felé.

— Nézze — szólt Évi — valamikor... — s elharapta a szót.
— Most még boldogabbak lehetnénk.

*

Többet nem került szó se a multról, sem pedig arról, hogy milyen volt akkor, hanem egy szép tavaszi napon örök hűséget esküdött egymásnak két lélek, akik a szép tavasz ölén találtak egymásra, s akiknek álma valóra vált.

Péter látta Krisztust menybe menni

Vorák József IV. éves, Szeged

Csúnya földről kékben úszó fellegekkel távozó,
Jézus! Jézus! Drága Jézus, mért fáj úgy a búcsúzó?

Mondtad azt, hogy itt maradsz lenn, símogat fehér kezed,
Rárkfonod, belénkfonod majd, szép, piros szerelmedet.

Volt az úgy, hogy csöndes este megpihent a hegy felett,
És eléd a hegyre jöttek fonnyadt, fáradt emberek.

Volt az úgy, hogy túske szúrta, sajgott, fájt az árva szív.
(Jézus! Jézus! Drága Jézus, látod, vissza-visszahív!)

Mondtad azt, hogy mind belőlünk Szentlélek hajója lesz...
(Jézus! Jézus! Drága Jézus, fényed végtelenbe vesz.)

Mondtad azt is, mindahányan égi vértanúk leszünk...
Jézus, jaj, de hát maradj Te! Légy mindég Te is velünk!

Jézus! Jézus! már a lábad fellegről fellegre hág.
Minket itt az elhagyottság, félelem, bú férge rág.

Jézus! Jézus! Drága Jézus, én szegény halász vagyok,
És ha kell, hát hogyha mondod, érted én meg is halok,

Kínba mártva, kínhalálra, szép öröme elmegyünk.
Jézus, jaj, de hát maradj Te! Légy mindég Te is velünk!

Jézus! Jézus! Drága Jézus, fellegről fellegre hág.
Minket itt az elhagyottság, félelem, bú férge rág.

Krisztus szól:

Péter! Péter! Gyöngé ember, én atyámhoz felmegyek,
Elküldöm, reádfonom majd, tűzpiros szerelmemet!

A menhelyi gyerek

Poros Katalin 11. éves, Budapest

Zsuzsika szapora léptekkel haladt az utcán, s közben arra gondolt, mennyire fog örülni Anna néni, ha megmondja neki, hogy ma milyen jól felelt. Meg azt is, hogy a tanítónéni megdicsérte a szép rajzért. Milyen boldog lesz Anna néni. Egészen elmerült gondolataiba, s így észre sem vette, hogy a közeli házból két fej bújjik elő, majd hirtelen eltűnik. Nyugodtan lépkedett el a ház előtt, de alig hagyta el a kaput, nagy kiabálással tíz, tizenöt gyermek jött onnan elő. Csúfolódó hangon kiáltoztak a megijedt Zsuzsika után: »Menhelyi gyerek, menhelyi gyerek!« Zsuzsika befogta a fülét, s futni kezdett. De azért továbbra is hallotta a gyermekek éles hangját: »Menhelyi gyerek, menhelyi gyerek!« S mikor már otthon volt Anna néni mellett, s elmesélte, hogy mi újat tanultak az iskolában, hogy milyen jól felelt, még mindig előtte volt a csúfolódó gyermekereg. S amikor leült az alfa alá, kezében a könyvvel, hogy tanuljon, eszébe jutott, hogy hányszor, de hányszor bántotta őt, hogy ő menhelyi gyerek. Hányszor érezte ennek az átkát, pl. szünpercekben, amikor mindenki játszott, csak ő nem. Mert egy gyermek sem akarta megfogni a »menhelyi« kezét. S amikor néha megtörtént, hogy elveszett valakinek valamije, mindjárt a menhelyinél keresték. Össze-vissza forgatták a táskáját, a lopott holmit persze nem találták meg nála. S ilyenkor egyiknek sem jutott eszébe, hogy bocsánatot kérjen a megbántott, síró Zuzsikától. Lenézték, semmi jót nem vártak tőle, s talán még a cigány gyereket is többre becsülték, mint őt. Különösen az intéző úr leánya érezte vele, hogy mekkora a különbség kettőjük között. Már az első nap megmutatta, hogy mennyire lenézi Zsuzsikát. Mikor tanító néni Zsuzsika mellé akarta ültetni, kijelentette, hogy ő nem ül a »menhelyi« mellé. De a tanító néni nem sokat törődött vele, s hiába sírt a szöske Erzsike, Zsuzsika mellé kellett ülnie.

Zsuzsika többször megpróbálta társnője szeretetét elnyerni, de mindig csak gúnyoló szavakat kapott. S mivel mindenkől kiközösítették, nem beszéltek vele csak egy pár szót, ha jól felelt, olyan utcai jelenetet rendeztek számára, mint ma is: felébredt a lelkében a vágyódás. Valamit tenni szeretett volna, nagyot, hogy bebizonyítsa, hogy a »menhelyi« gyerek is tud, hogy ő is érdemel szeretetet osztálytársaitól, ő is olyan, mint ők.

Az egyik napon a tanító néni érdekes dologgal lepte meg kis tanítványait. Mindazok, akik jól felelnek, kapnak egy szép kartonlapra rajzolt piros egyest. Akinek leghamarabb együtt lesz a kívánt húsz piros egyes, kap egy szép aranyhajú babát. S megmutatta a szöke babacsodát. Elámultak a gyerekek. Tágra nyílt a

sok kék, barna és fekete szem a csodálkozástól. Különösen Zsuzsika nézte erősen a babát, hogy szinte már fáj a szeme. S ugyanakkor eszébe ötlött, megszerzi a babát, s ezzel bebizonyítja, hogy ő, a kigúnyolt »menhelyi« is képes valamit tenni.

S ettől kezdve, ha lehet, Zsuzsika még egyszer olyan szorgalmas volt, mint eddig. S mikor a legelső piros egyest megkapta, valósággal repült haza. Otthon aztán örömeiben azt sem tudta, hogy mit csináljon. Az első egyest selyem papirosba csomagolta, hol letette, hol felvette. Végre megállapodott egy szép pillés doboznál, s innen már nem tette máshova. Az egyeshez később mind több s több jött. Csak úgy piroslott már belül a doboz. De még mindig nem volt együtt a kívánt húsz egyes. Néha bizony elcsüggedt, de ilyenkor eszébe jutott a cél, s a régi szorgalommal, kettőzött erővel tanult tovább. Anna néni már kezdett aggódni érte. Arca elvesztette rózsás színét, s fekete szeme szinte már lázasan csillogott.

S végre elérkezett a számára türelmetlenül várt nap. Együtt volt a húsz piros egyese. De még mielőtt jelentkezett volna velük, még egyszer meg akarta számolni őket. Már az ötödiknél tartott, mikor felállt az intéző leánya.

— Tanító néni kérem, nekem már megvan a húsz piros egyesem. — S már vitte is ki őket.

Zsuzsika felnézett az egyeseiről. Kíváncsi volt, hogy most mi lesz. Neki is, meg az intéző leányának is van húsz egyese, vajjon ki kapja a babát? S gyorsan számolta tovább az egyeseket. De egyszer csak elsápadt. Hogyan, csak tizenöt egyese lenne? Hova lett a hiányzó öt. Keresni kezdte a táskájában, a padban, de nem találta sehol. Elszorúlt a szíve, s szeméből lassan hullani kezdett a könny. Hiába minden. Nem tud egy kis szeretetet, megértést szerezni társaitól.

A tanítónéni már odaadta Erzsikének a babát, mikor észrevette, hogy Zsuzsika sír. Rögtön megkérdezte, hogy mi bántja. S Zsuzsika elmondta, ami kis szívét nyomta. Néha elakadt a szava, s könnyes szemével félénken tekintett társaira.

Azok eleinte egykedvűen nézték őt, később valamiféle szánalmat éreztek iránta, s ezzel együtt valami halványan pisllákoló szeretetet.

Tanítás után Zsuzsika lassan ment haza. Egyszer úgy érezte, hogy jön valaki mellette. Erzsike volt.

— Zsuzsika — kezdte félénken — én csak most tudom, hogy mekkora fájdalmat okoztam neked. Ne haragudj rám. Nem akartam, hogy te nyerd a babát, s elvettem az egyeseidből. Eldugtam őket. Holnap megmondhatsz a tanító néninék. Megérdemlem.

De Zsuzsikának ez eszébe sem jutott. Csak fáj neki, hogy Erzsike olyan szívtelenül viselkedett vele szemben. De ez is csakhamar elmúlt, amikor látta, hogy mennyire bánja Erzsike azt, amit tett. Még a babát is oda akarta adni neki, csak ne haragudjon rá. De Zsuzsika nem fogadta el. Erzsike azonban nem hagyta

annyiban a dolgot. Addig kérte, míg Zsuzsika el nem fogadta az ajánlatát, hogy a baba egyszer Zsuzsikánál, s egyszer nála legyen.

S miután megegyeztek, a legnagyobb egyetértésben váltak el egymástól, úgy, mint két jó barát.

Had legyenek!

Pinkóczy Károly III. éves, Pécs

Hadd legyenek kalapács,
mely Mestere kezében
otromba vasból tengelyt kalapál!

Hadd legyenek ostor,
mely Mestere kezében
összeterel, ha elszéled a nyáj!

Hadd legyenek napsugár,
mely Mester parancsára
új erőt önt a csüggedt világba!

Hadd legyenek tavasz,
mely Mester parancsára
mosolyt simít a gondbarázdás arcra!

Hadd legyenek madár,
mely Mester intésére
új dalt csicsereg a fáradt fülekbe!

Hadd legyenek szélvész,
mely Mester intésére
végig száguld szilaj paripáján,
s a Földről a Semmibe fujja
a búza közül a polyvát.

Álom

Tolnay Nóri tanítónőjelölt, Sopron

Vártam az órát, mikor látlak
Megint itt ülni mellettem.
Szivemben egy édes vágy támadt
kezed megfogni csendesén.

Leszállt az alkony, homályos lett
köröttem minden egyszerre.
Hideg szél fújt a vén fák között,
Sötétség borult mindenre.

Az órák is csak egyre teltek
Lassan előbukott a Hold.
Álmom foszlányai szétrepkedtek,
Mert akit vártam álom volt...

Lelkem...

Nagy Gyula tanítójelölt, Eger

Csillogó hegyek koronás ormán
bolyong a lelkem,
s valakit keres borus-mogorván...

Csillogó hegyek forró tűzébe
olvad a lelkem,
s omló gyöngyeit lopja fűzérbe...

Csillogó hegyek letarolt szirtjén
meredten állok,
s letarolt szirtek fáradt utain
hiába várok.

Honvagy

Wéber István tanítójelölt, Szeged

A külváros egyik gyéren világított utcájában lassan bandukol egy 20 év körüli alacsony, izmos és elszánttekintetű fiú. Csak akkor látni, mikor a lámpák világító körébe ér, majd ismét csak egy sötét alak lépéseit hallani.

Az állomás felé igyekszik, de az állomás előtt befordul és a vasúti töltésnek indul. Meghajolva, de minden tétovázás nélkül megy fölfelé a töltésen. Nesztelenül hajtja félre a szűrős igricet és óvatosan lépdel. A töltés tetején egy magas kerítésbe ütközik. Meghúzódik a raktárak árnyékában és vár.

A csendet egy mozdony egyenletes pöfékelése zavarja. Rövid idő múlva mozgolódás támad. Több olajlámpa fénye jön himbálódzva a raktárak felé. A mozdonypöfékelés egyhangú zajába füttyülés, sistergés, majd vonatzakatolás keveredik. A vonat megáll az állomás előtt. Kigyúlnak a nagy ívlámpák. A vasúti géplakatos végig megy a szerelvényen, s hosszúnyelű kalapácsával végigkopogtatja a kerekeket és vizsgálja a kocsikat. Majd ismét egy kis csend lesz. — Elérkezett az idő.

A fiatalember könnyed ugrással veti át magát a magas kerítésen. Egy pillanatra megáll, majd gyors és nesztelen ugrásokkal kerül meg a raktárakat s a most behúzott szerelvény mögé igyekszik. A legújabb típusú Pulmann-kocsinál megáll, lehajol s bemászik a kocsi alá. Férge mozdulattal a fékező készüléket tartó kezesrudak fölé bújik, s két szíjjal odaerősíti magát.

— Beszállás! — kiabálják a kalauzok s nemsokára elindul a vonat. Elhagyja a váltókat, őrházakat, s csak egyhangú zakatolása hallatszik a sötét éjszakában.

A fiú nyugodtan fekszik kényelmetlen helyén s csak a jövő ábrárdos és csalogató képeit látja maga előtt.

A kalandvagy hozta ide. Célja: Amerika.

Az otthonra nem akar gondolni, pedig özvegy édesanyjának ő volt legnagyobb támasza, hiszen az asszony a kevés nyugdíjból nehezen tudja eltartani sok gyermekét.

Az anya még nem is tud fia utazásáról.

Budapestre érve átszál a gyorsvonatra, s ugyanilyen módon utazik tovább. Reggel Győrben van.

Élelmes fiú. Nem sok fáradtsággal megkeresi a mindennapi edelét, s amellet erős akaratall törtet célja felé.

Egy hét elteltével Berlinben van. Itt eszébe jut édesanyja, akitől szónélkül vált el. Lapot ad fel:

»Kedves Anyám! Berlinben vagyok. Nagyon jól érzem magam. Legközelebbi levelem Amerikából küldöm. Isten velük. — Ferkó.«

Másnap délután a hamburgi kikötőben áll. Egy óra múlva indul a hajó. Mint rakodó munkás, már délelőtt kiszemelte magának a helyet, a hajón. Itt az ideje, hogy szökjön.

Az utolsó lépés a biztos földön, — de tovább nem tud menni. A szívébe markolt valami. Az otthona és édesanyja jut eszébe. Még egyszer megnézi a tengert, majd a vasutállomásra siet.

*

● Egy hét alatt otthon van. Váratlanul nyit be házuk ajtaján. Édesanyját hevesen megöleli, megcsókolja s azt mondja:

-- Hazajöttem, s itthon maradok!

Szeresettek . . .

Klein Franciska tanítónőjelölt, Veszprém

Vágyom, vágyom, hogy szeresetek!	Testvérek legyetek Krisztusok! —
A lelkem lélek után kiált.	Azért a lángért, mely szívemben lobog
Fázik a szívem.	Lelkemben izzik
Lelkem didereg.	Forró szerelemmel,
Szeretlenségben félem a halált.	az egész világért és vágyódva zokog:
Emberek, testvérek, szeresetek!	Viszonzásul, egy lángocskát adjatok!

Emberek, testvérek, szeresetek!	Vágyom, vágyom, hogy szeressenek.
Szánjátok a szeretet koldusát!	Szívem csak ez után eped,
És irgalomból	Fagyos hidegben.
— Nem kérek sokat —	Szeretlenségben.
Adjátok csak lehulló morzsáját	Néma alázattal, vágyódva remeg!
A szeretetnek. Óh szeresetek!	Emberek, testvérek, szeresetek!

A legifjabb kovács

Marton József tanítójelölt, Kőszeg

Forró, júniusi délután volt. A tikkasztó hőség lomhán terpeszkedett a környékre. Mindenki elbújt az árnyékba, csak a réten izzadtak a föld munkásai: a falusiak. Szorgalmasan gyűjtötték az illatos, hamvas szénát. Nekik csak estére szabad árnyékba menniök, ha már a Nap eltűnt a hegyek fölött.

Mindenki a réten segédkezett. A falu csendes, kihalt volt, csak a távolból hallatszott egy játszadozó gyermekhad elgyengült lármája.

Az olvasásban elfáradtam és egy kis felüdítő fürdésre indultam. Utam a falun vezetett keresztül. Ünnepi némaság mindenütt. Mintha csak valami kényes fogadtatás kínzó csendje fojtogatná a községet. Egy levél se lebben, egy ág se moccan. A forráság-

ban minden bágyadozni látszott.

Csak néhány jelenet mutatta, hogy azért még van élet itt-hon is.

A közelben egy otthonmaradt kis csikó nyerített panaszosan és könyörgő szemmel kandikált ki a kerítés fölött.

Itt-ott kattant az utcaajtó és fehér libasereget terelt ki a kis mezítlábas libapásztor. Hátán színtelen vászontarisznyácska, melyből pirosló cseresznyebokréta mosolygott ki.

Odébb a kerítés mellett egy vén eperfa szunyókált. Alatta két csöppike gazdálkodott, keresgélt, sóhajtozott. Sóvárgó tekintet vetve az érett eperre, de az csak nem akart lepottyanni. Puha kacsóikon és rubint ajkukon azonban már látszott, hogy nem volt eredménytelen a várakozásuk.

Amint a kovácműhely felé közeledtem, nagy jajgatásra lettem figyelmes. A kovácsház melletti kis akácospól hallatszott a kétségbeesett ordítás és sikongás. Ha valakit befalaznak, az sem ordíthat különben, mint az akácospán szenvedő alany.

Hirtelen futásnak eredtem és rohantam a hang irányába. A közeli házakban senki sem volt otthon, tehát rajtam kívül senki sem hallotta a jajgatást.

Hamarosan odaértem és meglepődve szemléltem az előttem lejátszódó jelenetet.

Öt kis fiúcska foglalatoskodott ott. Talán 3, vagy 4 évesek lehettek. Három vasgyúró szorongatott egy kis, barnaképű nebulót, egy pedig patkolta. A patkószeget egy jól megtermett akác-tüske képviselte, amit a kovács nagy szaktudást eláruló mozdulatokkal és egy fadarabbal igyekezett, mindig mélyebbre verni a »lovacska« mezítelen talpába.

A kicsikó vad kapálódzás és kétségbeesett jajgatás között ordította, hogy elég, elég, de a segédek vasmarka nem engedett, a »kovács« pedig szorgalmasan működött.

— Mit csináltok ti itt? — kérdeztem lihegve.

— Továcsost játszunk és a Dábort megpattoljuk — felelt kissé meglepődve a kovács, de csak egy gondolatnyira állt meg. A következő pillanatban haragosan ráförmedt a segédekre.

— Szójtátok med a csikót!

A segédek engedelmeskedtek. Minden erejüket összeszedve igyekeztek megfékezni a rakoncátlan lovat.

Hirtelen nem tudtam, nevessek-e, vagy a haragost mutassam. Egy pillanatig tanácstalanul álltam. Végre erőt vettem magamon és határozott, de a műfelháborodás hangján dörögtem:

— Azonnal engedjétek el Gábort. Nem halljátok, hogyan jajgat, hisz' az fáj neki, amit ti vele csináltok.

A »patkoló-személyzet« egy megütköző, kísérő tekintetet vetett rám, mintha csak azt kérdezte volna tőlem: »Ki hívott ide,

ki kérdezett?« Majd a kovács hirtelen kirántotta a tüskét a »csikó« patájából, a segédek szétugrottak és eltűntek az akácosban.

*

A szemem szikrázott, de a lelkem mosolygott, mert ebben az eseményben éreztem a kis gyermek ártatlan játékát.

Levél egy leképesítőzött leányhoz

Aczél Anna tanítónőjelölt, Debrecen

Kedves Margit!

Szép leveledet megkaptam s köszönöm, hogy olyan őszintén elpanaszoltad azt, ami a szívedre nehezedik. Az igazat megvallva, vártam, hogy egy ilyen levelet is írj nekem. Mikor a képesítőd után, abban az izgalmaktól fűtött napokban, voltam olyan bátor megkérdezni, hogy most majd mihez kezdesz, mit fogsz csinálni üres napjaidban, kacagva feleltél, hogy: hogy lehet ilyet kérdezni? S ebben benne volt a jövő programod, amely először is alvásból, lustálkodásból, majd a mulatságok egész sorozatából, sportból s végül egy jó férjből fog állni. Hát persze, hogy ez a felelet s most már magamat okoltam, hogy hogyan is lehetett most ilyet kérdezni. No, de nem azért voltunk mi jóban, hogy ne ismertük volna egymást!

Ezek után térjünk a Te nagy problémádra. Azt kérdezed, hogy mit csinálj az időddel? Meguntad már a végnélküli sportolást s a mulatságokat s szeretnél valami komolyabb szint adni az életednek. 20 éves vagy s meguntad a bálozást! Pedig még alig voltál! Milyen öreg vagy!... Hagyjuk ezt, hisz Te komoly színt, hopp, vajjon csak színt akarsz az életednek? Remélem, nem. Hát, nézzük csak Margitkám, mit is csinálhatsz Te?

Először is felejtsd el, hogy diploma van a kezeden (mivel egyhamar úgy sem veheted hasznát) s úgy kezdj neki. Igyekezz önmagadat tovább képezni. Miben áll ez? Olvass sokat és jót, klasszikust és modernet. Zenélj, mert az művészet s a nő lelke különösen alkalmas a művészetekre. Érzékenyebbé, jobbá teszi lelkünket és tartalmat ad a rászánt időnek. Úgy szeretném, ha érdekelne minden, ami a világon szép és értékes van. S ne haragudj, hogy ezután a 13 évi tanulás után is ki merem mondani, hogy tanulj. Tanulj nyelveket, mert ez a műveltség fontos része, tanulj varrni, sok hasznát veheted még. És tanulj főzni is. Tudj helyesen gazdálkodni. Lehet, hogy nem imponál neked a háztartás, mert mondani szokás: minket, tanult, modern, mai leányokat nem elégit ki a háztartás. Erre azt felelem: Isten őrizz, hogy csak

a háztartás elégtisen ki egy mai leányt. De a sok más közt ez is kell. Azonban nagyon kérlek, ne tanulj csak azért főzni, varrni, mert kell, hanem azért, mert: én még ehhez nem értek s ezért ez érdekel.

De, hogy Te az önművelést ilyen formában meg tudd valószínűsíteni, ahhoz kell valami, ami a nőt örökké fiatalossá teszi: a derüs világnézet. Légy derüs, jókedvű mindig. Sok erő van ebben. S nekünk, mai leányoknak, különösen nagy szükségünk van rá.

Ha már mindezt megtanultad s elég erősnek érzed magad, akkor nézz körül az emberek között s kérlek, lásd meg azokat a tatóngó szakadékokat, melyek a szociális életben vannak. Ilyenkor kell, hogy érezd azt a nagy felelősséget, amelyet éppen tanultságodd s a diplomád rak a válladra. Érezned kell, hogy nem vagy csak a magadé s a családi körödé, mert Te tanultál s Neked jutott valami azokból a nagy értékekből, amelyek után oly sokan vágyódnak s melyekkel a birtokosuk legtöbbször oly kevéssé tud bánni. Tudd értékesíteni ezeket az értékeket. Lásd meg azt az elhagyott, korgó gyomrú gyermeket, azt a fésületlen, kócoslelkű gyári leányt s a munkanélküliek háborgó tömegét. Te erre azt gondold: Én segítek ezeken, én nem tudok állást adni, s a gyári lányok, — azokra még nem is gondoltam. Ez a baj, hogy még csak nem is gondoltál rájuk. Miért nem gondoltál Te ezekre? Mert még mindig benne él a társadalomban (hála Istennek, mindig kisebb részében) az a buta felfogás, hogy az leány, akinek a papájának volt ennyi és ennyi hold földje és a nagypapája osztrák ezredes volt, annak nem illik tudomást szerezni a nyomorgók hadseregéről. Milyen kicsinyes felfogás ez! Azért, mert apáink és nagyapáink nagyok voltak, azért ne dolgozzunk mi!

Kedves Margitom, azt hiszem, belátod, hogy dolgozni kell s nem szabad szégyelnünk a munkát. S ha kicsik is vagyunk, ha összefognánk, mint az nem egy nyugati országban már megvan, nagyok lehetünk. És leszünk! Nem azért folyt apáink vére a végtelen orosz pusztaságoktól a Doberdóig, hogy most mi tétlenül várjuk a szebb jövőt. Az ő hősiek önfeláldozásuk s az ő nemes vérük fogja megszentelni a mi munkánkat. S lesz még idő, amikor a magyar leányok színpompás nemzeti viseletben, önérzetes hazaszeretettel szívükben, a nagy munka utáni diadalmas mosollyal arcukon, árvalányhajás mezei bokkrétával kezükben s ajkukon a magyar himnusz főséges dallamával fognak résztvenni Nagy-Magyarország diadalünnepén. De szép is lesz az! Ott lesznek az erdélyiek, a felvidékiek, a bánságiak, s a többiek, egytől-egyig.

Tenéked is ott kell lenned! Erről nem szabad elfelejtkezned! S ha ez a gondolat, ez az akarás élni fog a lelkedben, akkor tudni fogod, mit kell tenned, s akkor nem lesznek üres napjaid.

Ez! üzenem, szeretettel, a nagy problémádra. A viszontlátásra:

Kató.»

Minden képzős asztalán ott kell lenni lapunknak!

Naplómból

Negyelszky Ernő tanítójelölt, Nagykőrös

Villámgyorsan repült zakatoló gőzparipánk, néhány nem éppen pehelykönnyű, vidám utasokkal tömött kocsijával, Karcagtól a végtelenségbe futó vassín páron, az oláh határ felé. Kocsinkban jókedvű utasok ültek. Valamennyien arra gondoltak, hogy milyen jó lesz egy-két óra múlva ebben, vagy abban a városban. Sokan talán, mint én is, rég nem látott szülőföldjükre utaztak.

Nevetgéltek, beszélgettek. Kinéztem a széjjelhúzott függönyök között. Az alföld rónája futott el előttem: sehol egy domb, fa, vagy kútgém. A szíkes réten kiégett füvet legelt egynéhány szédelgő szarvasmarha. Tikkasztó nyári forróság volt. Ruhám csaknem olvadozott a melegben.

Még csak az Alföld szívében jártunk, s máris benyitott a kalauz:

— Biharkeresztes következik uraim, én búcsúszom. Jó mulatást és sok szerencsét kívánok, de arra kérem önöket, ha átérték a határon, csak úgy otthon érezzék magukat, mint itt. Ne gondolják azt, hogy külföldön járnak.

Elment. Nehéz gondolatok maradtak szívemben: »Külföldön« — csengett még mindég a fülemben. »Külföldön.« Most gondoltam erre először. »Külföldön.« Hisz ez nem lehet, ez érthetetlen, én nem külföldre indultam. Én a szülőföldemet akarom látni. Apám is azt mondta: »Megnézzük a szülőföldedet fiam!« Szülőföldem, de külföld, nem fért a fejembe. Magyar vagyok. Magyarország területén születtem, egyikén az ország legszebb részeinek: Erdélyben. Most ezt akarom látni, Erdélyt, a fenyveseket, a havasokat. Egy várost és egy házat, melyről azt mondhatom: a szülőföldem, a szülőházam. Azt a helyet, melyről a költő dalát zengettem: »Itt születtem én, ezen a tájon.«

Külföld, ez nem lehet. Tünődtem és némán bámultam a semmiségbe. Egy nagy, fekete keresztet láttam magam előtt, teteje lángolt. A vörös lángtengerből egy vakító szó sugárzott felém: »Triai on.« A láng forró volt, perzselte arcomat, a szó kegyetlen, szaggatta lelkemet. Egy nehéz sóhaj szállott fel keblemből. Most már megértettem a szülőföldem és a külföld egyezését.

A vonat csendesen futott be Biharkeresztes állomásra. Az utolsó gőzgomolyait elbocsájtotta, fáradtan lihegett. A határki-rendeltség átvizsgálta az útleveleket, majd egy félórai csendes állás után pirossapkás oláh vasúti kalauzok léptek a kocsikba. Kérték a jegyeket, természetesen románul. Miután az egyiknek megmagyaráztuk, hogy nem értünk a nyelvén, szép magyarsággal folytatta:

— Méltóztassanak a jegyeket kezelés végett átadni!

Ez az ember magyar, gondoltam, csak csizmába és oláh ruhába bújtatták. Nem is tévedtem.

A kocsi négy ajtójában egy-egy szuronyos oláh határőr állt, elzárva a kijáratot. A magukat fegyenceknek érző utasokkal a vonat lassan megindult. A határnál négy magyar katona tisztelgett. Feszés állásuk, nyílt tekintetük elbűvölt. Teleszívtam tüdőmet a szabad magyar levegővel. Nemsokára »külföldön« voltam.

Az első állomás »Episzkópia Bihorului«. Micsoda név, gondoltam.

— Ez Biharpüspöki volt — mondta apám. Újra határvizsgálat, de ez már egy óráig tartott. Végre tovább mentünk.

— Nagyvárad következik — mondták az emberek, de a piszkos állomás elhanyagolt tábláján más volt: Oradea.

A vonat rövidesen tovább robogott, de már nem alföldi tájakon száguldottunk. A dombok emelkedtek, hegyekké váltak. A vonat prüszkölve kapaszkodott az emelkedő síneken. Elragadó vidéken jártunk. A révi vízesés után kopár sziklák és a kristálytiszta Kőrös partjai mellett suhantunk el. A nap bújócskát játszott az égen, a felhők között, vonatunk pedig az alagutakban bújt el szüntelen. Két mozdonya ontotta kürtőjéből a mérhetetlen tömegű olajkormot, mely fenségesen keveredett a vadvirágos mezők és fenyvesek szélszárnnyon szálló bódító illatával.

Kellemes út volt. »Cluj«-ba értünk ezután. »Kolozsvár« mondta könnyes szemmel édesapám. Innen is tovább mentünk, tovább, tovább, a szülőföldem felé. »Most jól figyelj, fiam, — mondták szüleim, — a szülőfölded jön.« »Segesvár«, rebegetem és a vonat lassan megállt egy szemetes állomáson.

— Sighisvara — kiáltották a kalauzok. Végre a szülőföldemen voltam.

Tizenöt év után először a szülőföldemen. Nagy boldogságomban nem láttam és nem hallottam semmit. Az a három nap, amelyet itt töltöttem, úgy szállt el, mint egy tündéralom. Már nem emlékszem, hogy mit láttam és hallottam, csak az emlékek élnek eleven lelkemben.

Egy félnapos utazás után újra Nagyváradon voltunk. Csendes és boldogan teltek napjaim itt is. Egy este az unokatestvérem szülei azzai leptek meg, hogy elvittek Nagyvárad magyar vendéglőjébe. Vidáman csevegtek az emberek. A zürzavarban csak magyar hangok vegyültek. Oly jól esett itt, »külföldön«, magyar szót hallani. Az egyik asztalnál három, fehérruhás oláh katona sörözgetett. Kopók, gondoltam, hallgatózni jöttek. Ám, hála Istennek, tévedtem.

A meleg nap után hűvös este lett. A kerthelyiség fái között suttogott az esti szellő és rázogatta az üde leveleket. A lámpák pislákoló fénye fölött diadalmásan ragyogott a mosolygó telihold. A rádióból egy vidám tánczene pajkos akkordjai szálltak... Vége lett a zenének. Éjfél volt. A templomokban felbúg-

tak a harangok, belesírták fájdalmukat az éjbe. Az emberek velük sírtak. Szegény letiport magyarok, gondoltam, rab magyarok sírnak. Még szóltak a harangok, amikor a vendéglő tulajdonosa, hogy vendégeinek jó zenével kedveskedjék, tovább fordította rádiója szabályozóját.

A gép nyelte a kilométereket s mire újra megszólalt, Budapest adott takarodót: »Balsors, akit régen tép« — sírta az éjbe szívettépő, de lélekemelő melódiáját. Erre az áldott dallamra fel-sóhajtott mindenki. A szemekben örömkönnyek csillogtak. A népek Istene egy reménysugárt küldött. Nagyon borongóssá vált a hargulat. Az első asztalnál ülő katonatisztek legfiatalabbika felpattant helyéről. Szeme könnybelábadt, arca tüzelt. Társai is felálltak. Homlokukról akarat sugárzott, szemükben a bátorság gyöngye csillogott. Mindenki állva hallgatta végig a Himnuszt. Amikor vége volt, leültek s szemmel néma bocsánatot kértek egymástól e nagy elérzékenyülésért.

Lejártak az öröm napjai s én újra Pest felé utaztam a szabad magyar föld vaspályáján. A boldog percek visszatértek lelkembe. Ott futkosott ,kergetőzött a sok emlék pajkosan, édesen. Amikor a sötétből felcsillant Budapest millió lámpája, szívemet egy gondolat, mint remény átjárta. Csak egy gondolatom volt, az, hogy: Nem voltam külföldön.

Giling-galang ...

Nagy Anna III. éves, Pápa

Giling ... galang ... giling ... galang
Zokog a bús lélekharang.
Giling ... galang ... giling ... galang
Miért zokogsz úgy kicsiny harang?

Nem ez volt az ő világa,
neki nem volt itt hazája.
Mostoha volt hozzá minden.
Érzé, hogy itt helye nincsen.

Ha nem mondd, giling ... galang ...
Megtudom én kicsiny harang.
A legszebb lányt most temetik,
Sötét földbe lefektetik.

Rövid élte, fésző bimbó,
Nem lehetett virágnyló.
Elhervasztá a búbánat,
Korán vetve siri ágyat.

Ne sirasd úgy, giling ... galang ...
Azt a szép lányt, szegény harang.
Boldogabb ő mint te, mint én.
Lágy anyaföld édes ölen.

Csak sirj! csak sirj! giling ... galang ...
Úgy sem sir más, kicsiny harang.
Zengd, milyen jó ott pihenni,
Ott, hol már nem fájhat semmi.

Rajzórán

Természetrájk órán a gyerekek a kutyáról tanultak.

— Most kutyát kell rajzolni.

Az egyik kislány csak egy kutyaházat rajzol és melléje karót.

— Hát hol van a kutya?

— Benn van a házában.

Egy ujságcikk hatása alatt

Simkovits Klára tanítónőjelölt, Debrecen

Olvastam egy ujságcikket: Szerenád. Ez volt a címe. Elbeszélte egy szép nyári emlék hamvasan tiszta boldogságát, hajnalpírban fürdő, hegedű húrjain szálló vallomásait...

Szép lehetett... öröm, boldogság lehetett... Igy is lehet beszélni, így is lehet örömet okozóan hallgatni.

Nagyon szép az, mikor a cigány szólaltatja meg száraz fáját, gyönyörű, mikor a művész keze alatt felsír a vonó... de én, én tudok még más boldogító zenét is... Ha nem is mondható szerenád, de zenének... édesen csilingelő, lágy muzsikának. És ez annak az édesanyának boldog szívzenéje, aki sugárzó arccal hallgatja piciny gyermeke első gagyogását, angyali muzsikáját... Vagy nem a legszebb égi szerenád az, mikor fehérlelkű gyermek-sereg készül hangos énekszóval az Úr befogadására? Vagy nem gyönyörű-e a költőnek az ő verseinek csengése? Nem zenél-e a művész alkotásában az ő halhatatlansága? Nem kedves-e a karácsonyfa csengőcskéinek muzsikája? És nem kegyetlen; mégis gyönyörű, fenséges zene a katonák harci riadója? Ágyúk zakatoló, puskák ropogó, lángoló, heves harci melódiája?

Nem zenélve temetik el a régi biedermeier órák az időt? Vagy nézzük Isten dalosait. Nem szép-e az, mikor ők szerenádokat csicseregnek erdőknek, mezőknek?

Nem szép-e az őszi lombok bánatos danája?...

Minden zenél tehát a földön. A világ a legsokoldalubb, nagy zeneszerző...

Azt mondják: a zene öröm, a zene felvidít...

Miért van akkor olyan sok boldogtalan, szomorú ember?

Tavaszi dal

Dobsa Julianna tanítónőjelölt, Veszprém

Üdvözöllek árnyas erdő, üdvözöllek kis patak,
Üdvözöllek dalos madár a zöldülő lomb alatt.
Árnyas lombok s víg madárdal fölvidítja szívemet:
Kincse vagy te a szívemnek bájoló szép kikelet.

A madárka fönn a légben, hálás szívvel zeng, dalol,
Vadvirágos erdő mélyén elmerengve hallgatom.
Ó, dalolj csak kis madárka, én is dalolok teveled:
Adjunk hálát a sok szépért, a jóságos Istennek.

Akit a Hanyság tett magyarrá

Fürész Erzsébet II. éves, Sopron

Bölcsője ott ringott a Felvidéken, a Vág mellett. Atyja drótos volt... Nagy családja lévén, nem adhatott egyebet fiainak, mint megtanította őket saját mesterségére és kibocsátotta mindnyájukat atyai áldásával és a mesterséghez szükséges csekély szerszámmal az életbe...

Tamás a legfiatalabb, gyermekkorától kezdve szintén vándorolt már faluról-falura, gyenge hátán cipelve szerszámosládáját, bekiabálta a házakba, ahol a gazdaasszonyok lyukas fazekait foltozhatta. Mikor felcseperedett, szűk lett neki Tótország, nekivágott a nagyvilágnak s így került el hozzánk, szép Magyarországra. Bejárta az Alföldet, a Dunántúlt, míg eljutott a Rábaközbe, a Hanyság egy kis falujába...

Éppen tavasz volt... Az akácfák, amelyek a kis hanysági falut úgy körülvevették, hogy csak a többszáz éves templom tornya látszott ki a fák közül, teljes pompájukban virágoztak. És a vándorló drótosot, akit a megélhetés messze hajtott hazájától, áhítattal hallgatta a templom kicsi harangjának estéli imára hívó kongását, elnézte a hazatérő kolompoló gulyát, a kémény tetején féllábon álló, párját váró gólyát, elhallgatta a hanysági nádas titokzatos susogását, — annyira megszerette ezt a tavaszi pompában úszó kis falucskát, hogy sátrat ütött itt és innen járta be a környék falvait, munkáért...

Nemsokára úgy megszerette Tamást a vidék apraja-nagyja, hogy üzlete virágzásnak indult, ő maga pedig szorgalmas munkája révén kis nádfedeles házikóra tett szert, ahova feleségül magyar lányt vitt be...

És ebben a kunyhócskában az igazi boldogság honolt, magyar daltól volt hangos az udvar, a bölcső mellett magyarul énekelte már a drótos maga is...

Múltak az évek, szaporodtak a gyerekek, magyar emberré vált a bevándorolt drótosot, csak egyben tartotta meg szülőhazájának szokásait: nagyon szerette a puliszkát és a pálinkát, amelyet ő »bulingó«-nak nevezett. Gyermekei mind jó magyarok lettek egyike-másika közhivatalt tölt be,

Néhány év óta a kis falu temetőjében, amely a templom mögött, a Hanyság szegélyén terül el, egy sírhalom domborul, amely alatt egy messze földről idevetődött, tót anyanyelvű, de itt nálunk igaz magyarrá lett szorgalmas ember alussza örök álmát.

Sok kedves perctől fosztja meg magát, ki nem olvassa lapunkat.

Hazaérkezéskor

Szántó Sebestyén III. éves, Pápa

Úgy vártuk már a szünidőt,
Végre aztán eljött újra.
Elrepültem szívrepesve
Nádfödeles kis házukba.

Mennyi öröm, mosolygó arc
Tombolt, beszélt körülöttem!
Kérő szemek... ezer kérdés!
Felelgetni alig győztem.

Édesapám volt csak néma
Elbujva ült, mintha félne.
Csak nézett rám elmerengve
S könny csillogott a szemébe!

Válás

Szalai Edit IV. éves, Zalaegerszeg

De nehéz hazulról
Messze útra szállni
Akiket szeretünk
Azoktól megválni.
Hátha nem virradunk
Több találkozásra?
Hátha most öleltük
Őket utoljára?

Minden elválásunk.
Mintha örök lenne,
Fátyolos nagy felhő
Borul a szívemre.
Borulj rá szivárvány
Könnyünk hullásából
Új találkozásunk
Remény sugarából.

A nád velem rokon

Hoffer József IV. éves, Pécs

A nád velem rokon:
a gyökere, még a szára
derékig a sárba.

A nád velem rokon:
nem található ormokon,
csak mélyenfekvő pontokon.

A nád velem rokon:
vidám és könnyelmű — legény
s a dereka — jaj! nem kemény.

A nád velem rokon:
ha hinár közt a bűn brekeg,
a lelke mégis megremeg.

A nád velem rokon:
ha leng a szél, ő int, haboz
és lengedez és ingadoz.

A nád velem rokon:
a bőjti szél ma rácsapott
és zúgott rajta bánatot.

A nád velem rokon:
mert szára sárga, csúcsa zöld
és mindkettőnkét húz a föld.

A Tisza mesél

Kindlovits Katalin tanítónőjelölt, Sopron

Tisza partján születtem én,
Tisza vize ringatott;
Szőke Tisza lány hulláma,
Vize édes csobogása,
Mély zugással a lelkembe
Simogatva behatolt.

Úgy szerettem már akkor is
Az édes, szőke Tiszát;
Ablamkomból kitekinthe
Rámhosolygott hullámtükre,
Csobogása mesélt nekem —
S én megértettem szavát.

Mesélt nekem tündérekről,
Komor vizikirályról,
A habléányt is ismértem,
Azt is ő mutatta nekem, —
S estenként édes hangon
Suttogott szent titkokról. —

Mesélt, regélt, szépet, sokat —
S csak én értettem szavát. —
De, hogy tőle távolestem
Nem mesél már senki nekem. —
Nem hallom már soha többé
A kanyargó szép Tiszát.

Elmulás

Farkas Sándor, Budapest

Tegnap? — Még verőfény ragyogott,
s a szívemre
fehér
virágeső hullott,
míg szőke lány ajkáról
loptam a csókot.

Ma? — Reggel az ősz küldött követet:
kűnn a kertben
az első
téli, hűs dércseppek
szemeimbe csaltak
két csillogó könnyet.

Holnap? — Talán már nem is várom
a jöttedet,
s a télben
mi jelzi tavaszom?:
Halvány emlékvirág
elhagyott sírhalmon?

Aki benősült

Béres János tanítójelölt, Sárospatak

Megemlítem, hátha okulunk valamit belőle. (Amíg nem késő!) Szomorú tény, de igaz. Egyik felvidéki kis faluban van így. Pap és egy tanító a falu intelligenciája. A tanító családos, de semmi társadalmi életet nem élnek, az egyhangú téli napokon csak az unalom tépi őket. A pappal csak hivatalos ügyekben érintkeznek, civilben haragosok. Közel a szomszéd község, de óvakodnak az ottani intelligenciával való érintkezéstől is. Hisz eddig is a botlásoknak egész sorát követték el. Tudniillik, a tanító úr benősült az állásába. Őt elemit végzett magyar hajadont vett feleségül. A nász utáni első vizitek alkalmával történt. A szomszéd faluban, a jegyzőéknél tették tiszteletüket. Az öreg jegyző öszülő felesége kérdezte többek között:

— Aztán, mondja, kedves Irénke, van rádiójuk?

— Ah, kérem... rádiónk nincs... de tehenünk az van — felelte öngagsága.

Hogy hazajöttek a nászútról, lelkendezve mesélte öngagsága, hogy micsoda, de micsoda természeti csoda az a Lillafüred... és az a nagyszerű koszt, étkek a szállóban...

— Aztán, mi volt a menü, Irénke? — kérdezte tőle az egyik úri hölgy.

Öngagsága minden szemrebbenés nélkül kivágta:

— Menü?... az kérem, nem volt.

Még azt is előhozhatnám, hogy előkelő társaságban bizonyította be: nem tudja, mi az a vezeték név. Eddig tragikomikus, de a többi tragikus. Most már van rádiójuk, de ritkán szól: nem illik bele a feldult családi fészekbe. A tanítónak egész élete tönkre van téve. A felesége sem boldog, de nem válhatnak, mert akkor nem lesz tanítóné asszony. Néha megértik egymást, isznak mindketten: így üzik a felhőt. Néha versenyre kelnek, 5 éves kis fiuk lévén a szenvedő alany. Azt is itatják. Nemrég is azzal dicsekszik a hárangozónának öngagsága (persze, leereszkedően, foghegyről):

— Engem jobban szeret Béluska. Apja hiába erőltette tegnapelőtt, csak három pohár pálinkát ivott meg, én meg nem is erőltettem és ma reggel is négygel megivott.

Azt hiszem elég. Hála Istennek, kevés hasonló eset fordul még elő, de sokat lehet sajnálkozni azon is, ami van. Még meg is lehet könnyezni.

Tanuljatok a példából!

Mihálynak sikerült a nyár

Júniusban, azután, hogy leráztuk szerencsésen az évet, kiszaladtunk a napra, felfelé tartottuk a fejünket. Áh... napsugár. Nagyön könnyűek voltunk valamennyien. Most azután haza. Nagy csomagok, barnák, gyűrött papirosokban, rendetlenül vállravetve, félreacsapott sapkák, és berekedt gyerekek.

Mihály hallgatott. Behúzta a nyakát, gubbasztva kuporodott a sarokban.

-- Nem jössz?

-- Nem!

-- Mi bajod?

-- Semmi! Nem értetted? Semmi! Hagyj békén!

Te, mi van ezzel? Semmi. Megbukott. Mihály szomorú volt és nagyon soványka.

*

Szeptemberben Tóni volt az első, aki belémbotlott. Még a Nyugatinál. Nekiestem:

— Áh, öregem! Nagyszerű gyerek vagy, és mondd csak, mi baja a lábodnak?

— Enyje, bizony engem alaposan lerugtak.

Bent, a kocsiban összezsugorodtunk.

— Az ám. Vissza kell menni — ásított Pál. — Csunya nyaram volt. Lefogytam a strandolásban. Azután valami lehetetlen fertőzést kaptam a víztől. — Meglátszott rajta.

Kátay az orrát lógatta ki az ablakon. Valaki udvarias ákárt lenni. Megkérdezte:

— Mit csinál a Kicsike?

-- Hagyj békét! — volt a válasz. Úgy látszik, összevesztek.

Nem tudom, miért jutott eszembe, hogy én két hónapot feküdtem hüléssel. Megártott a nyár. Végig lehangoltak voltunk. Valami elromlott bennünk odahaza.

*

Az interben Mihály volt az első, akibe beleakadtunk. Könnyű nevetése bántóan szaladt végig rajtunk. Pompás gyerek lett belőle a nyáron. Épen pótvizsgáról jött kifelé. Ez jól vigyázott magára.

Kedélyeskedett:

— Na, igen, öregem. Baj, baj. Elvágtak. És az apám nagyon dühös volt. »Szemtelen fráter vagy« mondotta. És nem engedett sehová. Tanúlni kellett.

Szerencsés alak. Kipihente magát.

(V.)

Az ötödéves tanít

Sokan kifogásolták, hogy az idén nem közöltünk mintatanításokat. Ennek pótlására adunk itt néhány egyszerűen bevált pedagógiai fogást.

Földrajzórán

— Gyerekek, hogy hívják egy vidéknek egyforma hőmérsékletét?

— ????

— Ha felmegyünk egy magas hegyre mit tapasztalunk?

— Messzire ellátunk.

— Miért nem látunk el a világ végéig?

— Azért mert az ég ráhajlik a földre.

— Hogy hívják annak a vidéknek hőmérsékletét amelyikre ráhajlik az ég?

— ????

— Éghajlat.

* * *

— Gyerekek mit csinál a szabó az ollóval?

— Vág!

— Hogy hívják ezt a folyót? (Mutatja)

— Vág.

* * *

(A tanítóbácsi félig kinyitja az ajtót)

— Gyerekek hogyan van ez az ajtó?

— Nyitva!

— Hogy hívják ezt a folyót? (Mutatja)

— Nyitra!

Természetrajzórán

— Ma a szarvasmarháról fogunk beszélni. Nézzetek rám!

Fegyelmezés

— Gyerekek mi legyen most?

Kórusban kiabálnak: Torna, játék, kézimunka, ének stb.

— Nem gyerekek. Most csend legyen.

REJTVÉNY

Áprilisi keresztrejtvény helyes megfejtése

Vizszintes sorok: 1. Ramayana, Mahabharata; 17. Anémia; 18. Márius; 19. Kám; 20. Nád; 22. Abc; 23. Felett; 24. Riva; 25. Alekto; 26. Merinó; 27. Lát; 28. Ibi; 29. Medina; 30. Mel; 31. Ty; 32. Siró; 33. Dereka; 34. Perugia; 36. Ioa; 37. Manila; 38. Pagoda; 39. Au; 40. Fekete; 41. Padova; 42. Mo; 43. Baróti; 44. Manila; 45. Hak; 46. Csemete; 48. Varasd; 49. Bach; 50. Ei; 51. Ina; 52. Mákáma; 54. Tea; 55. Aug; 56. Hosana; 57. Ragasz; 58. Omke; 60. Kanada; 61. Cél; 62. Szá; 63. Rák; 64. Schola; 65. Arioso; 67. A saccharomices gomba.

Függőleges. 1. Renaissancekora; 2. Madeira; 3. Au; Jeats; 5. Ambo; 6. Nie; 7. Aa; 8. Amerika; 9. Halina; 10. Arena; 11. Bitó; 12. Hut; 13. As; 14. Áhit; 15. Táv; 16. A magyarok hazája; 21. Albion; 23. Fedele; 24. Ráluda; 26. Meriti; 27. Leróva; 29. Menete; 30. Megold; 31. Ti; 33. Dakota; 34. Padisa; 35. Ga; 37. Mereng; 38. Panama; 40. Famine; 41. Parána; 42. Macesz; 43. Be; 44. Makadám; 45. Hatalom; 47. Li; 48. Vasaló; 52. Monor; 53. Balog; 55. Akka; 56. Haha; 57. Reis; 59. Más; 60. K. C. H. 61. Ére; 64. Le; 65. Ac; 66. Ló;

Helyesen fejtették meg: Berta Julianna V. és Csete E. II. é. Dombóvár.

Beküldte még: Zsigmond F. III. Jászberény.
A könyvtalmat: Berta J. és Csete E. nyerték.

Kirándulás. A veszprémi Angolkisasszonyok tanítónőképzője III—IV. osztálya lelket és kedélyt nemesítő kirándulást tett hazánk szívébe, Budapestre. Szép tavaszi időben, kora hajnalban, április 24-én indult el a kis sereg az intézetből, kísérő tanáraik vezetésével. A kelenföldi állomáson Éber Dezső, az ismert nevű fizika tanár várta a kirándulókat, aki érdekes és szakszerű ismertető előadásaival nagyban emelte a kirándulás sikerét. Első állomásunk Kőbánya volt, ahol a Szent István-gyárban a csokoládé, cukorka és cikória pótkávé készítését mutatták be. A Kerepesi-temetőben az áhitat érzésével látogattuk meg a nemzet nagy halottainak sírhelvéit. Megcsodáltuk a monumentális mauzoleumokat és a remek árkádokat. Aztán megtekintettük a Sándor-utcai Studiót. Nagyon érdekes volt a leadóterem. Érdekességben páratlan volt a csepeli magyar óriási 120 kilowattos nagyadó megszemlélése. A 308 m. magas és 450 tonnás súlyú monstrum a magyar technika vívmányainak óriási haladásáról nyomott bélyeget lelkünkbe. Hálával eltelve fáradhatatlan vezetőink iránt, meggazdagodott lélekkel s eddigi tudományunk értékes meggyarapodásával tértünk haza. —

Beck Mária Veszprém.

Kirándulás. A dombóvári tanítónőjelöltek április 25—29-ig Szegeden voltak. Dr. Kiss Márton piarista, és Dr. Bálint Sándor képzőintézeti tanár urak szives fáradozásán múltott, hogy bő és értékes tapasztalatokkal jöttek haza. Megtekintették Szeged összes nevezetességét: a Fogadalmi templomot, a Zsinagógát, a pompás Szent Endre luxushajót; a híres paprika- és papucspiacot; süketné-mák, vakok intézetét; paprikamalmot, múzeumokat. A legértékesebb mégis a kirándulásból: hallgathatták Imre Sándor két előadását. Az értékes és kellemes kirándulásról és a kedves szegedi preparinákról sokszor megemlékezünk itthon. (B. J., Dombóvár.)

Cserkész-ünnepély. Május 13-án, vasárnap, a szegedi képző 555-ös »Csajághi Sándor« cserkészcsapata nagy cserkésznapot rendezett. Dél előtt ünnepélyes istentisztelet volt, zászlószenteléssel, mise után a felállított mintatáborban apródatatás és fogadalom-

tétel volt. 12 apród és 30 cserkész tette le ígéretét, illetve fogadalmát Szőke Lajos orsz. apródvezér h. kezébe. Délután 5 órakor a szon.szédos kulturházban előadást rendeztek, mely nem várt sikert ért el. A megrendezés érdeme Gaál Géza parancsnok úré. Jó munkát!

(Nagy P. Félix, örsvezető.)

Sport. A szegedi Kisok-bajnokságok befejeztével a Tanítóképző »Tomori« Sportköre lett ismét a labdarugás bajnokcsapata. A bajnokságban most 7 csapat vett részt és az őszi-tavaszi forduló eredményeképen a következően fest a tabella:

	Játszott	Győzött	Döntetlen	Vesztett	Gól-arány	Pontszám
1. »Tomori«	12	10	—	2	38:4	20
2. Állami Reálgymnázium	12	9	1	2	43:11	19
3. Felsőipariskola	12	8	1	3	27:11	17
4. Főreáliskola	12	7	2	3	42:13	16
5. Felsőkereskedelmi	12	3	1	8	8:42	7
6. »Turjoghy« Gimnázium	12	1	1	10	2:39	3
7. Piarista Gimnázium	12	—	2	10	6:40	2

A bajnokcsapat játékosai: Baktai—Herteleudi, Perlaki—Waldmann, Sári, Nagy K.—Legeza, Bartos, Kürthy, Papp, Dénuel. A csapat most nagy lelkesedéssel készül és jogos reményekkel indul a vidéki és országos Kisok-bajnokságra.

Sport. A kalocsai Tanítóképző »Tomori« Sportkörének tavaszi futballeredményei: A »Tomori SK« a tavaszi szezonban igen szépen és eredményesen szerepelt. Első mérkőzését a helyi rivállal, a »Kalocsai SC« csapatával vívta meg ápr. 8-án. Izgalmas mérkőzésben a »TSK« 4:2 (2:1) arányban győzedelmeskedett. Majd április 22-én a »Szekszárdi Diák-válogatott« csapatát láttuk vendégül. Ezuttal 3:1 (2:0) arányban győzött a TSK csapata. A következő mérkőzés április 26-ára, hétköznapra jutott. A »Kalocsai Jézustársasági Gimnázium« 3:0 (1:0) arányban kapott ki a »TSK« csapatától. A legszebb mérkőzés ezután következett, amikor a Kiskunfélegyházi Tanítóképzőt láttuk vendégül április 29-én. A szép futbalját nyújtott mérkőzésből a »TSK« 3:0 (1:0) arányban került ki győztesen.

(Páli György, Kalocsa.)

Gyászunk van. Gyászoljuk kis testvérünket, Dermer Mariska II. évest, aki rövid, de kínos szenvedés után visszaadta lelkét, akitől kapta, a Mindenek Urának. A nagy tavaszi ébredésben, a virágok mosolyában, április 19-én szenderült örök álmra... Hiszem, hogy álmra... hiszem, hogy csak egy földi élet elszenderülése volt az Ő halála, mely egy mosolygó liliomvirág fakadása lesz az Isten virágoskertjében... Isten veled, kis testvérünk... kis Mariskánk! Az örök viszontlátásig őrizzük emlékedet! Isten veled!

(Berta J., Dombóvár.)

Mementő. Az Isteni Megváltó Leányai soproni tanítóképzős növendékeinek mély fájdalom tölti el szívét, mert Nyilas Magdi II. éves testvérünket elszólította közülünk az Úr. Nehéz volt elhinnünk, hogy elmentél közülünk, szó nélkül, búcsú nélkül, csendesen, úgy, amilyen szerény és halkszavú voltál mindig. Nagy szorgalmaddal, lankadatlan kitartásokkal tanáraid és társaid szeretetét érdemelted ki, akik most meghatottan, könnyes szemmel vették halálo! híré! Mikor néhány hete betegeskedni kezdte!l, nem gondoltuk, hogy előbb levizsgázol, mint mi, s Te mégis hamarabb ad!ál számot tudásodról, tetteidről az Örök Bíró előtt, mint társaid. Szomorú emlékezéssel búcsúzunk Tőled, Magdikánk s kérjük a jó Istent, adja meg Neked a békés nyugalmat, a betegség után a pihenést: az örök boldogságot. (Szűts Klára, Sopron.)

A zsámbéki tanítónőképző énekkara április végén két szerepléssel igen nagy sikert aratott. Április 22-én a budai várplébániatemplomban szerepeltek egyházi énekekkel. Ez alkalommal az előadott dalokat a rádió is közvetítette. Nagyon jól sikerült s dicséretet kaptak. Megdicsérték a kar vezetőjét. Calligaris Ferenc urat is, és egyben meghívást kaptak június 4-re, amikor Dr. Serédi Jusztinián hercegprimás is jelen lesz és meghallgatja az intézet énekesei által előadott dalokat is. Második szereplésük április 28-án délután a Zeneakadémia nagytermében volt. A Magyar Kórus és Zeneszó »Éneklő Ifjúság« címen rendezett hangverseny délutánján. Izgatott volt mindenki, hiszen százak elé álltak ki. Több intézet énekkara is jelen volt. Körülbelül három órán keresztül tartott az előadás, majd a megérdemelt dicséret után víg nóta mellett autóbusszal robogtak be késő este az itthonmaradtak közé. (Elefánt Zsuzsanna, Zsámbék.)

Hangverseny. A szegedi kir. kat. tanítóképzőintézet 1934. április 26-án, csütörtökön délután 6 órakor tartotta hangversenyét, melynek műsora a következő volt: 1. a) Ave Regina coelorum, Salve regina, gregórián korálisok; b) V. Ruffo (XVI. sz.) Adoramus Te Christe; c) Menegali (XVIII. sz.) Parce Domine; d) Kersch F.: Ki ismered; e) Bárdos L.: Zengj szívem dalt (3—4 szólamú férfikarok, előadta az énekkar). 2. Meyerbeer: Zenekari egyveleg, előadta a zenekar. 3. a) Wagner R.: Lohengrin c. operából a Grál-legenda; b) Lavotta: Mea culpa, énekelte Kelecsényi Hugó V. éves tanítójelölt.

4. Volkmann: F-dur Szerenád, I., III. tétel, előadta a vonószekar. 5. Szögi Endre: Katonanóták, előadta az énekkar. 6. a) Viotti: Concerto N. 22. I. tétel; b) Raff: Cavatine, hegedűn előadta: Kneifel Ferenc, V. éves tanítójelölt, zongorán kísérte: Kelecsényi Hugó. 7. Gounod: Faust c. operából. Katonakórus, előadta az ének- és zenekar. Az ének- és zenekart Kapossy Gyula zenetanár vezényelte.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK

Mindenkinek. Itt is köszönetet mondok munkatársainknak, olvasóinknak, barátainknak, hogy ez évfolyamot is segítettek eredményessé tenni. Nagy szeretettel vártam minden munkát, a legjobb akarattal adtam tanácsot. A próbálkozóknak is igyekeztem alkalmat adni szereplésre, hogy ezzel további munkára buzdítsam őket. Egész évben sokat kellett biztatnom benneteket, mert néha néha bizony alig jött a levél, (ha nem olyan tartalmas és értékes az idej lap, mint szerettétek volna: ez az oka). A távozókat azt hiszem, már nem kell biztatnom, hogy most fokozottabban dolgozzanak, az itt maradókat azonban kérem erre. Ne hagyjátok kihasználatlanul a nyári vakációt sem! Vorák József, a jövő évi főszerkesztő, örömmel vár minden munkát a nyári szünet alatt is. (Címe: Mátyásföld, Szt. István-u.) Minél többen küldtök támogatást, annál könnyebb lesz szeptemberben az új évfolyamnyitás.

Külön megköszönöm a szerkesztőbizottsági tagok segítségét és csak arra kérem még őket, hogy hátralékos tartozásaikat minél előbb rendezzék. A távozó szerkesztőbizottsági tagoktól pedig még most az évvégén kérem az utódjaik nevét, hogy a jövő évfolyam megindulásánál ne kelljen emiatt időt vesztenünk.

J. J. Válasz. Mostmár elkésett, de ennél ötletesebbeket is küldtek be, azokat sem közöltük. Tudna írni. Próbáljon önálló témákat kidolgozni. Névtelenül, (ha még mi sem tudjuk az író nevét), nem közlünk semmit. — **Veszprém, Klein 13.** Tényleg kár volt előbb nem kezdeni ezt a munkát, de most is inkább prózát kellett volna küldenie, ahol — mint írja, — jártasabb. Verset nagyon sokan küldenek be és ezeknél sokkal jobbakat, úgy, hogy itt nem igen számíthat közlésre. Mindkettőben van költői gondolat, de a formával küzdök és ezért néhol a vers értelmét is feláldozza. Dolgozzon sokat, most valószínűleg gyakrabban lesz alkalmá. Szívélyes üdvözetét hasonlóképen viszonzzuk. — **Az**

Idő írja. Sajnálom, hogy nem értettük meg egymást. Felesleges lenné itt most magyarázkodni. Nem szabad ezzel a gondolattal írni »ez megint csak az én sorsom«, hogy nem értenek meg, különösen, ha nemcsak az asztalfiókod számára akarsz írni. Kérdésedre a válasz nemcsak annyi, amennyit Te adsz rá, van más oka is, ami főként ebből a helyzetből magyarázható. Ha beleképzeled magad, valószínűleg megértesz. Kívánságaidat nagyon köszönöm, hasonlókkal viszonzom. Munkáid: A föntírt című érdekes és újszerű és, amint gondoltad. Megértik; de azért egyszerűbben, vagy ha már ehhez a formához ragaszkodsz, több mélységgel lehetett volna kidolgozni. Néhol kínos, rimes próza. A vers is érték, de finomabb és mégis hasonló hatású kifejezésekkel is dolgozhatnál. Remélem, nem megy el a kedved és a jövő évfolyamnak is ilyen szorgalmas és értékes munkatársa leszel. — **Szeretnék május éjszakáján.** Szinte semmi. Nincs tartalma, ami miatt érdekes lett volna tollat fogni. Több önkritikával — többször — írjon! — **Halál.** Határozottan: biztatnom kell. A két utolsó versszak egészen ügyes. Nem fogjuk kinevetni, írjon csak egész bátran, sokat! Az üdvözlőket köszönjük, kérjük a mieinket is átadni. — **A prepák.** Névtelen munkára nem szokásunk válaszolni, de most az utolsó számban el akarunk mindent intézni, válaszolunk erre is. Bizony, meglátszik, hogy ez az első írása. Az is, hogy valamiért igen megharagudott a prepákra. Olyanokat ír, annyira egyoldalú beállításban, ami már nem látszik jóindulatú túlzásnak sem. Persze, ennek a közléséről szó sem lehet. Ilyen területekre nem szabad elkalandoztatnia ennek az üzengetésnek! Egyébként — hiszen sokáig dolgozhat még — szívesen vesszük munkáit, ha névvel küldi. — **Tavaszi rapszódia.** Kár, hogy csak ezt az egy verset küldted be. Ezt nem tudjuk közölni, de én hiszem, hogy a többiek között találtunk volna lapunk számára valót. Tudsz, de ebben nagyon sok hibát lehetne találni. Nehézkes kifejezések, erőltetett ismétlések, stb. — **Hidkő.** Amint láthatja, kérését teljesítettem. Az ígéretnek nagyon örülünk és várjuk is a munkákat. Jókívánságát köszönöm, én is ezt kívánom viszonzásul. — **Az én csillagom. Gyermekek-álmok.** Most már megint nem lehetett, amint láthatja a másikat közöljük. Sajnálom, hogy eddig nem kerülhetett sorra, de nem rajtam múltott, mivel már tavaly sem volt meg. Mi is jó képesítőt kívánunk, és azután is a legjobbakat. A jókívánságokat köszönjük. Üdv. — **Változások. Ötletek.** Nagyon örültem ennek a levélnek és téved, ha azt hiszi (?), hogy boszszankodtam a végén, sőt a másik két üresen maradt oldalt is teleírtan szerettem volna olvasni. Az a gondolat, amit felvetett levelemben, több körülmény mellett, azért is nehezen valósítható meg, mert jövőre és mindig is, tanítójelölteknek, nem pedig tanítónak akarunk helyt adni. A kezdők, szárnybontogatók támogatója, biztatója akar lenni a lap. Nem fog szépirodalmi folyóíráttá — és nem is akar — felnőni. Abból van bőven. Itt csak indítást, kedvet akarunk ébreszteni. Írói egyéniség itt még ki sem fejlődhet

teljesen, hiszen a mi »íróink« mögött még notesz, tanárikar, konferencia, stb., stb. van. Nagyon szívesen közöltük munkáit és köszönjük a propagandát, amit a lap érdekében végzett. Kívánjuk, hogyha abba a »stádiumba« jut, tényleg mindent szépen lásson és mindig is ilyennek lássa az életet. Üdv. — **Találkozás.** Igen, érdemes foglalkoznod. Ezeket meglátszik, — mint írod is —, hogy ritkán írsz. A fentjelzett című ügyes, ötletes. — **Gyilkos lettem.** Kedves témájú, érdekes és szép lehetne, de elnagyoltad. Sokkal közvetlenebbül, csiszoltabban kell ezt előadni, mert máskép nem azt a hatást éred el, amit akarsz. Így a cím is rossz. — **Halogén.** Tudsz írni, de ezek egyike sem hibátlan. Nehézes kifejezések, döcögő ritmus, de szép és költői gondolatok. Sokat dolgozz! Üdv. — **Csengettyűke.** Lehet, hogy tudsz írni, de ezt ebből a versből nem igen lehet megállapítani. Ha tényleg van tehetséged, akkor nem ez üzenet biztató, vagy nem biztató eredménye szerint fogsz dolgozni, úgyhogy ez az üzenet nem lesz »döntőhatású«. Ez a versed bizony gyenge. Néhol van benne egy-egy ügyes fordulat, jó ritmus, viszont máshol lapos. Kérésednek örülök, nincs semmi akadály. Üdv. — **Felsőgöd.** Köszönöm a levelet, hogy betegségemben sem feledkeztél meg rólunk. Hamaros felgyógyulást kívánunk tiszta szívből, hogy jövő ősszel egészségesen kezd az új munkát. Nagyon szívesen olvastuk minden írásodat, mert minden sorodon megéreztük, hogy nagy szeretettel dolgozol. Köszönöm jókívánságaidat, a mi részünkről hasonlókat kívánok. Üdv. — **Kísérleti nyúl.** Enyje, ez a levél. Nem így kell tekinteni az első alkotásaidat. Versedben szép — igaz, nem új — gondolat van. A ritmus is meglehetősen síma, de emelkedettség, ami ehhez a témához szükséges és erő, nincs benne. Korábban kellett volna kezdened a munkát. — **Nehéz. Otthon. Tovább.** Nem haragszom. (Felhagyhatnátok már, legalább évvégére ezzel a baráti levélkezddel: »Ne haragudj, hogy zavarlak...«) Nem kell ezen olyan sokat töprengeni. Miért? Igen, érdemes írnod! Ne hagyj abba. Az első szép gondolatokkal van tele erő nélkül. A második inkább prózába való, a harmadik pedig csak prózának sikerült. A mellékletet átadtam. Üdv. — **Nefelejcs.** Egész nyugodtan beküldhette volna a nevét is. Fantáziája van, nem hiába kedveli az említett író. Szívesen tud leírni valamit, de ahhoz, hogy kidolgozzon, elmélyítsen egy témát, nem vesz fáradságot. A túltengő fantázia unalmas lesz. Tud írni. Sokat dolgozzon! (Névvél!) — **Fájó emlék.** A prózád meséje mindennapi és semmi eredeti szépség nincs benne. Verseidben van érték, különösen a formában néhol, viszont máshol nem eredeti. (»Este.«) Az emlékkönyvbe szánt vers a legértékesebb. Érdemes dolgoznod. Üdv. — **Majd csak hazaérünk, talán.** Igéretedet számon tartjuk. Amint láthatod, használjuk küldeményedet. A többi is nagyrészt jó, de néhányból hiányzik az erő. Üdv. — **Jázmin.** Jól esik ezt a levelet olvasni, mert azt látjuk belőle, hogy megértésre találunk. Nagyon szívesen és igaz örömmel tettük azt, amit tettünk.

Ha mindenütt ilyen buzgó munkatársakra találtunk volna, szebb eredménnyel is dicsekedhetnénk most. Köszönjük a segítséget és az üdvözléseket. — **Mosolygó.** A rövid, néhány soros versikék jók, de a hosszabb lélekzetűek gyengék. Kár, hogy ilyen későn fogott hozzá. — **Búcsúzás.** Szép szavak, szép hangulatok, de alapjában véve keveset mondó. — **A tavasz.** A pályázaton nem sok keresrivalója van. Nem ezt akartuk. Különbözik benne hangulat, tavasz. — **Öt évnek távlatából.** Ez az egy munka az, amelyet vártunk. Naplószerű öszintesége, közvetlensége teszi értékkessé. Nehéz dolog volt, amit kértünk, ez látszik azon is, hogy milyen keveset vállalkoztak rá. A küldött munkák közt ez a legjobb. Erő van benne. Tud biztatást, bátorítást adni, »azoknak, akik akarnak.«

A vonat

Rácz Imre IV. éves. Pápa

Egyedül rovom az utat.
Alattam a völgybe'
dübörögve száguld
a vonat,
a ziháló fekete fogat.
Ablakából egy kis kéz,
leánykéz integet
s a kislány felém nevet.
Kacérkodva hív,
s újra integet.
Szeretném utolérni,
aztán kérni,

hogy jöjjön velem,
ketten rójuk az utat,
mert egyedül
messze van a hely,
ahol a fáradt megpihen,
ahol örökre megpihen.
De elszáguld a vonat,
a ziháló fekete fogat
s én egyedül rovom
tovább az utat,
a fárasztó utat.

